

GAZETA POLSKA

GAZETA POLSKA — Caixa Postal B
Curityba — Paraná — Brasil.

Redakcja i Administracja:
Rua Aquidaban N° 842

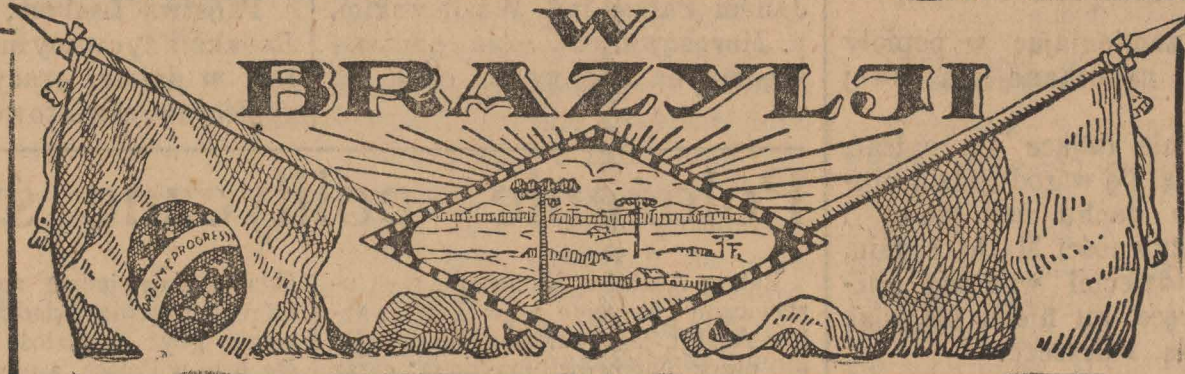
Redaktor Naczelny:

WACŁAW MARJAN MARYNOWSKI

WARUNKI PRENUMERATY ROZCZNIĘ

W Brazylii 14\$000
W Argentynie 5 pezów
W Ameryce Północnej i Europie 2 dolary
Sprzedaż w kioskach \$500 za numer.
Prenumeraty opłaca się z góry.

Za artykuły podpisane Redakcja nie odpowiada. — Rękopisów nie zwraca się, nawet tych, które nie są drukowane.
numer dzisiejszy 12 stron druku.

Nr. 36 | Telefon 4-3-4

São Paulo-Kurytyba, 17 Sierpnia 1933

Rok 42

CUD SIŁY I WOLI NARODU

W poprzednim numerze naszego pisma podaliśmy krótką notatkę o przebiegu jednej z największych bitew, stoczonych przez Wojsko Polskie, w walce o całość i wolność naszej zamorskiej Ojczyzny—Polski, — o bitwie pod Warszawą.

— Bitwę tą, słuszenie, czy nie, osądzi historia (nie będziemy zresztą na temat nazwy dysputować), nazwano pod wpływem różnych prądów, lub może impulsywnie, w podzięce za czyny bohaterów godne, naszych żołnierzy, za pomoc nadzwyczajną całej rodziny Polskiej z Oceanu—, Cudem nad Wisłą. — Nie znaczy to jednak, by w powstaniu i spełnieniu się tego Cudu brały udział siły nadprzyrodzone. Wszak cudem Bałtyku jest dzieło rąk Polskich—nasz nowy port Gdynia. Cudem techniki polskiej mała awionetka R.W.D. 5, na której kpt. (dziś major) Skarżyński przeleciał Atlantyk. Cudem pomysłowości jest kinematograf, telewizja, radio, a nawet i zwykły gramofon, posiadany dziś przez

najbiedniejszego mieszkańca krajów cywilizowanych będzie cudem dla Hotentota czy Buszmena w głębiach puszczy Afryki Centralnej.

Znamy prócz tych jeszcze uznanych 8-iu cudów świata, w których budowie nadprzyrodzoność nie odgrywała żadnej roli, a tylko nauka i praca ludzka.

Cudem ogromnego wysiłku wiary, siły i woli całego Polskiego Narodu—jest nasze wiekopomne zwycięstwo nad Wisłą.

— Gdy w listopadzie 1918 roku na znak dany przez późniejszego Naczelnika Państwa Brygadiera Piłsudskiego kadry P. O. W. (Polskiej Organizacji Wojskowej) Legionów, Wehrmacht, żołnierze polscy z armii zaborczych, ludność cywilna, chłopci, inteligencja, kobiety i dzieci—porwały się bezbronne na, uzbrojone „aż po zęby“ garnizony okupacyjne, by w krwawej kilku-dniowej walce, toczonyj w stolicy, po miastach i wsiach wypędzając najeźdź-

cę—stworzyć podstawy cudu bitwy sierpniowej.

— Gdy otoczone ze wschodu, zachodu, północy i południa państwo polskie na gruzach budowało swą suwerenność, prowadziliśmy krwawą wojnę z ukraińcami na rubieżach południowo-wschodnich. — Lwów—miasto bohaterów i poetów, wydało w tym czasie cudowne dzieci „ORLETA LWOWSKIE“, które, mniejsze od dzwiganich przezeń karabinów broniły krwią własną i życiem każdej piędzi polskiej ziemi na wschodzie.

— Gdy w okresie półtora-roczytnych wojen i walk z sąsiadami, tworzyliśmy z chaosu, zbierając najroźniejsze elementy ze wszystkich armij świata naszą Polską Armję, utrwalaliśmy granice, improwizowaliśmy dyplomatów i polityków, walczących o nasze prawa w Wersalu — tworzyliśmy dalszy ciąg cudu — Cudu Polski.

— Nie opierając swych nadziei na wyczekiwaniu cudów, mających Pol-

sce—mężczyńcy Narodów — zwrócić wolność i chwałę, tworzyliśmy codziennym znojem cud polskiej pracy.

— Dzięki temu genialny plan Naczelnego Wodza, oparty na przesłankach konieczności dziejowej podana ręką pobratymczemu Narodowi, zagrożonemu rozkładem bolszewizmu, mógł wejść w fazę realizacji.

W maju 1920 roku polskie wojska dotarły do Kijowa, witanie przez zmaltretowanych mieszkańców miasta łzami szczęścia. Duch wielkiego króla Bolesława, który „Szczerbcem“ znał granice naszych władai, cieszył się mógł, że Naród Polski wydał następcę, który powiedzie go do chwały i potęgi. — Stolica, kraj cały i świat cały brzmiał echem zwycięstwa polskiego oręza. Posiwiali w bojach marszałkowie państw Koalicji ze zdumieniem spoglądali na tego polskiego żołnierzyka, uzbrojonego w niemiecki karabin, austrjacki bagnet i rosyjskie naboje, jak w kupionym za własne pieniądze szarym, jak rdzeń ziemi polskiej mundurze, parł z uśmiechem triumfu pierzchające hordy.

— Drzał wróg z zachodniej ściany. — Gdy nadeszło załamanie się naszej ofenzywy cud nie przestał być cudem. Niezliczone bitwy i potyczki, odwrot dokonany na przestrzeni około 2000 klm. szerokości frontu i 600 — do 800 klm. w tył, bez poważniejszych

strat, bez paniki mimo strasznego nacisku dwakroć liczniejszego przeciwnika—był cudem.

— Pod Warszawą wreszcie Naród, żołnierz i wódz polski odegrali ostatni akt cudu.

— Jak stawał żołnierz, któremu w oczach żywo stały trupy pomordowanych w bestjałski sposób towarzyszyów broni, któremu w pamięci trwały męki męczenników o wolność w latach 1831, 1863, 1905, droga Sybiru i ohydny ucisk zaborców — pisać nie trzeba.

— Co czynił Wódz—osądził świat, a udowodnił czyn.

— Co czynił Naród? Dał wszystko co najdroższe na ołtarz miłości Ojczyzny. Matki błogosławiły na śmieć za Polskę swych 15—18 letnich synów, żony—mężów, i ojców, nie licząc ofiar z mienia. Jedyni zwycięzcy rodzin, jedyne podpoły starości rodziców poszły na bój, z którego mogli przyjsć tylko zwycięzcami.

I zwyciężyli. Dziś po 13-u latach pracy pokojowej od dnia rozpoczęcia tej bohaterkiej walki Cud Woli i Siły Moralnej Narodu, Nieznanego Żołnierza i Wodza jest Polską, wolną i niepodległą, bazą i ostoją 40 milionowej rodziny Polskiej na świecie.

Nie z Cudu, a z trudu naszego i znoju, Polska powstała by żyć!

W. M. M.

Koncerty p. Adeliny Korytko w znaczeniu propagandowym.

Niezawsze różowo i radośnie przechodzą naszego życia dni w ciągłej walce o jutro. Często szarzyzna opłatuje dusze, i tylko nadzieja na lepsze jutro każe mieć uśmiech na twarzy.

Jednak od czasu do czasu wpada jasny promień światła, rozjaśnia pełnym uśmiechem zgorzkniałą twarz, i żywym tętmem uderza serce-polskie.

Jednym z takich świetlnych promieni w naszej szarzyźnie życia były koncerty państwa Domaniewskich. Pani Adelina-Korytko Cz. Domaniewska dała nam dwa wieczory niezapomnianych wzruszeń, wypełniając swym przebogłym talentem programy koncertów w teatrze Guaira i w Sali Związku.

Na specjalne podkreślenie zasługuje fakt, że pp. Domaniewscy mający już uznaną sławę jako artyści pierwszorzędnej wartości mimo niezbyt pomyślnych perspektyw finansowych, przybyli do Kurytyby, którą przeważnie sławy artystyczne omijają. Nie chodziło im widocznie o zyski, tylko o zapoznanie się z tut. Polonją, podniesienie jej dumy narodowo-polskiej.

Cel ich nie chybił. Dziś po koncertach w Guairze i Związku, cała Kurytyba, tak Brazylijanie, jak Polacy, Niemcy i inni mówią o pani Korytko — jako Polskiej śpiewaczce. Koncerty Pani Korytko były wybitną propagandą kultury i sztuki polskiej, propagandą, której wartości niestety niezawsze były doceniane.

Ostatnie miesiące przyniosły nam kolosalną zmianę na lepsze. W przeciągu 2 miesięcy, co podkreślają nawet tut. pisma, odwiedziła Parana 4-iej głosni i wybitni Polacy. Pierwszy na skrzydłach R. W. D. 5 Kpt. Skarżyński, później przybył Marszałek Senatu R. P. p. Wł. Raczkiewicz, czyniąc nam ogromną propagandę. Obecnie Koncerty Pani Adeliny Korytko i p. Domaniewskiego koronują naszą wzrastającą popularność.

Wracając jednak do samych Koncertów, musimy zaznaczyć, że publiczność Kurytybska, będąca w teatrze Guaira, miała prawdziwą ucztę duchową słuchając szeregu pieśni i arji, odśpiewanych przez p. A. Korytko. Silny, świeży o głębokich metalicznych tonach, jej głos, wprowadzał słuchaczy w zacharowaną krainę muzyki. — Koncert w Guaira, składający się z pieśni autorów polskich i obcych, śpiewanych w kilku językach wywołał huragany oklasków dość licznej publiczności.

Niedzielny Koncert w Sali Związku Polskiego miał niemierny sukces. Szereg pięknych pieśni polskich wykonanych prze cudownie przez p. Korytko, wzruszył do głębi zasłuchanych

widzów. Huragany oklasków i okrzyków były wyrazem uznania i radości z posiadania wśród nas śpiewaczki tej miary co p. A. Korytko.

Specjalnie recenzji muzycznej niestety dać nie możemy, mogłoby to tylko napisać fachowiec. Dlatego też kończymy nasze sprawozdanie na tym, podkreślając znaczenie tych koncertów dla naszej ekspansji kulturalnej wśród Brazylijan, i wyrażając imieniem Polonji serdeczne podziękowanie p. Domaniewskiej za te cudowne godziny, które dzięki jej śpiewowi rozjaśniały naszą egzystencję.

UWAGA! UWAGA!
Lustra i szkła we wszystkich gatunkach, możecie nabyć po cenach **bezkonkurencyjnych** tylko w znanej fabryce luster **Salomona Guelmanna**
ul 24 de Maio 44
Wszelkie rozmiary, formaty i grubości. Jest jedyną która wykonuje na zamówienie wszelkie prace wchodzące w zakres fabrykacji szkła i luster, jak: odznaczanie wzorów na szkło, wzniesienie matowania i wszelkie inne reformy.

Iraty.
Dr. Raul Brand
Chirurg-dentysta
Już zainstalował gabinet w Iraty przy ul. 15 de Julio naprzeciw Club do Comercio. Dyplomowany przez parański Fakultet Medyczny. Technik Instytutu Zielonego Krzyża w Kurytybie. Zainstalowany w Kurytybie przy ul. 15 de Novembro Nr. 8. Zatrzyma się przez pewien czas w okolicy, gdzie będzie pracować w zakresie swego fachu według najnowszych metod. Leczenie i wyjmowanie zębów bez bólu. Wykonuje wszelkie roboty w ten zakres wchodzące, jak: Korony — mostki — Całkowite uzębienia.

Sportowa Gra
Kręgle i Piłka
DZISIAJ I CODZIENNIE.
NAJLEPSZA ROZRYWKA SPORTOWA. — ROZGRYWKI REALIZOWANE PRZEZ SYMPATYCZNE PANIENKI.
Wejście wolne
Początek o godz. 5.30 po południu
159 UL. Marechal Deodoro 159

Uroczyste Nabożeństwo z racji 13-letniej rocznicy „Cudu na Wisłą“

We wtorek 15-go w polskim Kościele Św. Stanisława, odbyło się uroczyste nabożeństwo dziękczynne, z racji 13-letniej rocznicy odparcia bolszewików od bram Warszawy. Mszę Św. odprawił przewielebny Ks. Proboszcz Stanisław Trzebiatowski, który też wygłosił równie patriotyczne kazanie. W czasie nabożeństwa śpiewał Chór Św. Stanisława, którzy jak zawsze wykazał swe wysokie walory artystyczne. Ogromnie miłą niespodzianką sprawił a wiernym p. Adelina Korytko, która prze cudownie odśpiewała kilka przepięknych pieśni. Świątynia polska rozbrzmiała jej wspaniałym głosem, porywając w wyżyny ekstazy rozmodlonych słuchaczy. Na organach akompanjowała jedna z sióstr Zgromadzenia R. Marji. W nabożeństwie brali udział pp. Konsulostwo Staniewiczowie, p. Wice konsul, urzędnicy konsularni przedstawiciele C. Z. P. Parafji i tłumy wiernych.

Srebrny Krzyż Zasługi

Dnia 15 b. m. w rocznicę Zwycięskiej bitwy pod Warszawą, w lokalu Konsulatu Gen. R. P. w Kurytybie, konsul Dr. R. Staniewicz, dokonał w zastępstwie Marszałka Senatu R. P. Raczkiewicza, dekoracji „Srebrnym Krzyżem Zasługi“ pp. prof. Modesta Falarza, oświatowca i Janusza Ficińskiego, społecznika, prezesa Zw. Amatorów Sceny.

Krzyż Zasługi odznaka dla cywilnych i wojskowych za wybitne ustalenia na różnych polach działalności obywatelskiej, ustanowiony został w roku 1923. Dzieli się na trzy klasy: Złoty Krzyż, Srebrny Krzyż i Brązowy Krzyż. „Srebrny Krzyż Zasługi“, nadany kilkunastu obywatelom Polakom zasłużonym dla rozwoju kolonji polskiej w Brazylii, winien być dla nich zachętą do dalszej owocnej pracy.

Odnaczonym winszujemy wysokiego odznaczenia i życzymy by pracach, od tej chwili była jeszcze wydajniejszą niż dotychczas.

Piemsi polscy koloniści

którzy założyli przed 60-ciu laty kolonie pod Kurytyba, przybywali do swej nowej ojczyzny po długiej, kilka miesięcy trwającej, ciężkiej i niebezpiecznej podróży na żaglowcu. Dzisiaj obficie parowce przepływają prędko i bezpiecznie ogromne wody Atlantyku.

Ale już wówczas, w połowie przeszłego wieku w tych czasach romantyzmu-przywoziły statki żaglowe sławny wyrób firmy H. Underberg-Albrecht do wszystkich krain świata a także i do Brazylii. W owych czasach wyrób ten znany był jako „Boonekamp“. Firma Underberg-Albrecht zmieniła później tę nazwę na „Underberg-Boonekamp“ a od 12 lat nosi ten produkt jedynie nazwę:

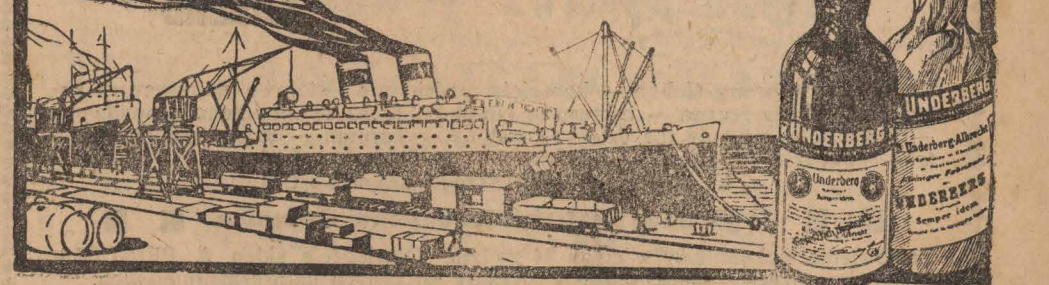
UNDERBERG

dlatego, ażeby umożliwić odróżnienie go od innych podobnych produktów sławna i powszechnie znana jakość pozostała od czasu założenia firmy zawsze ta sama i nigdy nie ulegała zmianom. Sposób wyrobu „Underbergu“ jest ściśle strzeżoną tajemnicą i kosztuje bardzo wiele czasu. „Underberg“ nie może być porównany z napojami, które się wyrabia z esencji i które już po kilku dniach gotowe są do użytku.

Underberg tworzy jedną klasę dla siebie

Nazwisko UNDERBERG gwarantuje najlepszy gatunek i pełne działanie swych powszechnie znanych właściwości jako niezrównany domowy środek podczas braku apetytu, nieprawidłowego działania żółdka i przy wszelkich niedomoganiach w trawieniu. Jest znany i doświadczony na całym świecie od lat 80-ciu.

Należy żądać następującej: „UNDERBERG“

Jedyny fabrykant: H. Underberg-Albrecht, Rok założenia: 1846
Przedstawicielstwo w Rio de Janeiro rua Conde de Bonfim, 1132

Nie pijcie innego piwa tylko z Atlantyki, bo jest najlepsze

Kronika Parańska

Kłeska suszy w Paranie

Susza, trwająca już od kilku miesięcy w Paranie, przynosi nieobliczalne straty w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i leśnych.

Ponta Grossa, miasto, liczące kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców, walczy rozpaczliwie, z coraz więcej dającym się odczuwać brakiem wody, która dochodzi wodociągami zaledwie przez kilka godzin dziennie.

Rzeka Pitanguí oraz wodospad na tej rzece są prawie kompletnie suche. Zbiornik wód dla poruszania turbin elektrowni Cla Prada de Electricidade, nie wystarcza, i światło w Ponta Grossie jest słabe, czerwone.

Mieszkańcy miasta z nadzieją i rozpacz patrzą na gromadzące się na horyzoncie chmury, błagając nieba o kroplę wody. Tymczasem, z nadchodzącym wieczorem chmury rozwiewa wiatr, rozwiewając nadzieję. I miasto znów bez wody, otoczone tumanami pyłu, nawianego ze stepów, czyni wrażenie przynębiające.

Tyle w mieście. Nie lepiej się dzieje w stepach. Brak wody, nieustanna operacja słońca, zmieniły całą roślinność w materiał łatwo palny. Jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej jednocześnie w szeregu miejscowości powstają pożary, ogarniające stepy, plantacje, zagajniki, lasy i domy.

Wystarczy iskra z lokomotywy przechodzącego pociągu do podpalenia, nagromadzonych wzdłuż toru kolejowego sągów drzewa.

W rejonie Pirapo i Rio Preto, rzeczka o tej samej nazwie, prawie nie posiada już wody. W miejscowości tej w kierunku na Guarapuava, pozar lasów posuwa się z nadzwyczajną szybkością. Płonące takuary (rzecziny) wydają trzask tysięcy szybkostrzelnych karabinów maszynowych.

W Serraria, powstały z niewagi, pożar z błyskawiczną szybkością ogarnął posiadłości niejakiego João Moraes, atakując długimi pasami płomieni dom mieszkalny i zabudowania gospodarcze. Dzięki bohaterkiej obronie i pomocy robotników z taraku udało się ocalić dom i kilkadziesiąt sztuk nierogacizny. Ogień posuwając się z wiatrem w niespełna trzy godziny pochłonął 1000 alkień lasu, należących do wspomnianego Marais.

Odrzucony od nieruchomości ogień posuwa się dalej, pochla-

nając i zamieniając w popioły wszystko napotkane na swej drodze.

Sceny nie dające się opisać, rozgrywają się wśród rodzin pozabawionych dachu nad głową i środków żywności. Matki rodzin, otoczone dziećmi wznoszą rozpaczliwie ręce ku niebu błagając zmiłowania, i deszczu.

Odmrozenia, odzłobienia, rany
328-32-st.-2 POMADA EQUINACEA
Casa da Homeopathia
Praca Osorio 87—KURYTYBA

Nowa Placówka

Na Agua Verde, dzięki staraniom grupy ludzi, których sposób pojmowania pracy jest ze wszechmiar godnym uznania, powstała nowa placówka polska: Tow. Szkolne im. Ignacego Paderewskiego.

W niedzielę dnia 13 b. m. odbyła się uroczystość inauguracji nowego lokalu. Mały domek i salka nie mogły pomieścić licznie przybyłych, wśród których jako goście honorowi byli p. Konsul Gen. R. P. Dr. Roman Staniewicz z Małżonką, p. Vice Konsul Cybulski, referent Oświatowy Dr. Gajda, i wielu innych. —

Po skromnej uroczystości otwarcia salki, przyciem wygłoszono kilka okolicznościowych przemówień gospodarze z prezesem twa. p. St. Gontarskim przyjmowali gości herbatką. Na boisku przy szkole odbyły się mecze piłki koszykowej między Junakami z Agua Verde i Affonso Penna, wyniki gry były witalne gromkimi okrzykami i oklaskami.

Około 6 30 część gości opuściła T-wo, udając się na Koncert Pieśni Polskiej p. Adela Korytko, do Związku Polskiego, pozostali bawili się hucznie do późnej nocy.

P. Dr. Gajda

Przybył już do Kurytyby i objął urzędowanie, na miejscu powracając do Kraju Naczelnego Instruktora Oświatowego p. K. Lecha. — Dr. Gajda.

P. Dr. Gajda urządza w godzinach biurowych w lokalu Konsulatu Gen. R. P.

Herbatka w Związku

W dowód sympatii, jaką społeczeństwo Polskie w Kurytybie obdarzało państwa Lechów, w dniu 11 b. m. w Sali odczytowej Związku Polskiego urządzono pożegnalną herbatkę.

W miłej atmosferze zebrani w liczbie około 40 osób, a to p.

Konsulostwem Staniewiczami, p. Vice Konsulostwem Cybulskimi, Laskowskimi, Ficińskimi, prez. Lachowskim, ks. prob. Trzebiatowskim, ks. Bronnym, ks. Janem Pałką, inż. Wasilewskim, p. Morozowiczem, oraz paniami spędził na pogawędce czas do

11-ej. Przemawiali ks. St. Trzebiatowski, p. James Ficiński, prof. Gruda i prof. Jackowski oraz p. Lech, dziękując za serdeczne wyrazy uznania.

Państwa Lachom; ze strony Redakcji życzymy moc pomysłowości w dalszej pracy na niwie społeczno-oświatowej.

Położenie polityczne świata.

Zatarg Austrii z Niemcami, czyli ustawiczne gwałcenie praw i przywilejów Austrii, jako państwa niezawisłego, przez Niemców przybiera coraz groźniejsze rozmiary. Aeroplany niemieckie przelatują granice austriackie, rozrzucając ulotki propagujące hitlerizm. Rządy Francuski, Angielski i Włoski czynią ustawiczne przedstawiania w Berlinie, lecz tam zdają się niewiele troszczyć o naradzenie trzech sygnatarjuszy Paktu Czterech. Gdy poseł francuski François Poncet zjawia się w pałacu przy Wilhelmstrasse w Berlinie i bardzo delikatnie robi przedstawienia, że jego Rząd podpisał pakt Czterech uważa iż ma prawo wymagać od Niemiec nieco więcej poszanowania obowiązujących traktatów.

Otrzymuje odpowiedź, że Rząd Hitlera inaczej sobie wyobraża prawa sygnatarjuszy i nie pozwoli sobie dmuchać w kaszę, lecz swoją drogą dmucha tak silnie w austriacką, że ta gotowa zamienić się w gorący bigos. W każdym razie sytuacja jest bardzo poważna, a prasa światowa porównuje sytuację do sytuacji z 1914 r. gdy z małych powodów wybuchła straszliwa burza. Austria pokazuje zęby. Kanclerz Dollfuss na gwałt odpowiada gwałtem pokuje niemieckich dziennikarzy do kozy, rozwija stowarzyszenia hitlerowskie i by nabrać więcej ducha wybiera się do Rzymu po błogosławieństwo mussolinowskie. Tymczasem przez rzeźną politykę Niemiec rośnie patriotyzm austriacki, fenomen, którym był dotknięty jedynie były władca tego kraju, gdyż austriacy byli dawniej patriotami niemieckimi, węgierskimi, czeskimi lub polskimi, a teraz dopiero dzięki metodom niemieckim zamieniają się w prawdziwych czarno-złoty austriaków.

Dla odmiany „Kuba” zajmuje umysł ludzki. Mowa tu o wyspie Kuby, gdzie naród zmusił zbyt energicznego prezydenta do ustąpienia. Co dalej jeszcze będzie nie wiadomo. Biedna Ameryka aż trzęsie się ze strachu, by nie musiała interwenjować, a jeszcze ktoś gotów posadzić jankierów o jakieś zamiary zaboreze.

A przecież na tej Kubie są tak piękne rzeczy, najlepsze cygara w świecie, trzcina cukrowa, kawa, słowem cały skład towarów kolonialnych, że kto wie czy nie opłaciłoby się interwenjować?

Gdy tak ludzie kłócą się na świecie Polska i Gdańsk zawierają umowę, wprawdzie na krótko i z krótkim wymowieniem. Według brzmienia tego układu, prawa Polski będą nadal szanowane w Gdańsku. Jeżeli czterdziści polskich dzieci znajdą się w jakiejś szkole, ma być dla nich wprowadzony wykładowy język polski, a prywatne szkolnictwo polskie nie będzie narazone na szkany. W publicznych szkołach o polskim języku wykładowym mają udzielać nauki polscy nauczyciele. Język polski ma być dopuszczony w urzędowaniu dla porozumiewania się ze stronami. Polska zaś będzie kierowała swój przywóz i wywóz przez oba porty t. j. Gdańsk i Gdynię, co żadnej nam ujmę nie przyniesie, gdyż przy naporze polskiego narodu na morze, to nie dwa, ale dziesięć portów byłoby potrzebne by zaspokoić potrzebę naszego handlu. Niech więc

Odańsk dalej jedzie na koniku, na którego obecnie wsiadł, a daleko dojedzie, gdyż przyszłość Wolnego Miasta leży w Polsce, a nie gdzieindziej. Tak więc jeden z „punktów newralgicznych” Europy byłby uzdrowiony, co wyjdzie na korzyść nie tylko Polski i Gdańska, lecz również i światowego pokoju. PILAWA.

LIVRARIA MUNDIAL

RUA 15 de NOEMBRO, 240

Curityba — Paraná

Z zakładami graficznymi i pierwszorzędnym składem papieru, jest n ajpierwszą w Paranie. Posiada po cenach specjalnych dla kupców na prowincji i szkół najbardziej kompletny wybór książek szkolnych i artykułów dla szkół.

Rio de Janeiro.

Uprawy i zbiory na kolonii Aguiá Branca w Brazylii.

Podczas objazdu P. Posta R. P. w Rio de Janeiro Dra T. Grabowskiego kolonii polskiej Aguiá Branca w stanie Espirito Santo w Brazylii, założonej w r. 1929 przez Towarzystwo Kolonizacyjne w Warszawie, p. Poseł stwierdził, że w roku bieżącym zbiory wypadły nieoczekiwanie dobrze. Ogół kolonistów przedstawia dziś dorobek pokazany w postaci przeszło 300 na uprawionej i świetnie rodzącej ziemi. Szczególnie piękny urodzaj na kukurydzą wysokości 3 m. i ryżu w najlepszym gatunku, o kłosach wyjątkowo ciężkich, dorównujących swą jakością najlepszym gatunkom ryżu japońskiego w północnej Brazylii. Ponadto bardzo bujnie obrodziła w tym roku mandioka, która zastępuje kolonistom po części europejską mąkę zbóżową, po części służy do wyżywienia bydła i nierogacizny. Co lepiej zagospodarowane rodziny zaczęły już udane próby sadzenia ziemniaków i zwłaszcza specyficzną ich gatunek w Brazylii t. zw. „batata doce”, fasolę (fioz), w tym roku mniej udane, a dobre (rodzaj dyni) kapustę, marchew cebulę, czosnek i szereg innych roślin i warzyw specjalnie w Brazylii używanych.

Z owoców naturalnie najbardziej rozpowszechnione są banany, których kulturę zaczynają już niektórzy koloniści uszlachetniać, w coraz większej ilości ananasy, pomarańcze i limy (mieszana pomarańcza i cytryny) (mangi i mamony) rodzaj melonu bardzo pożywny, płodne i zdrowe.

Nowe plantacje bawełny

(b) Grupa poważnych kapi-

Dr. Józef Czaki

Choroby kobiet i wewnętrzne. Godziny przyjęć w Kurytybie: środy od 2-ej do 4-ej po południu i czwartki od 9 do 11 przed poł.

Pharmacia Aurora

róg ul. Aquidaban, 350 i ul. Visconde do Rio Branco Resztę dni w tygodniu przyjmuje w Araukarji

„Continental”

Opony i kieszki gumowe znanej fabryki niemieckiej, istniejącej od roku 1871.

AGENCI:

Casa Richel

Ul. Barão do Rio Branco 122 TELEFON 695.

AEROPOSTALE

FRANCUSKA KOMPANJA

komunikacji powietrznej

przewozi pasażerów i korespondencje

W poniedziałki — na POŁUDNIE aż do Rio Grande do Sul

We wtorki — na POŁNOC, do Natal

We środy — na POŁUDNIE do republik platyńskich

W czwartki — na POŁUDNIE do republik platyńskich i Peru

W piątki — na POŁNOC do Natal i Europy.

Bezpośrednio do krajów europejskich

Zamyka się pocztę w Kurytybie.

PRZYJMOWANIE KORESPONDENCJI:

o godz. 18 w Agencji Głównej

o godz. 21 na poczcie głównej

Po wszelkie informacje zwracać się do

Agencji Głównej

THEOPHILO G. VIDAL

TELEFON, 538

Praca Carlos Gomes 315-321 — Curityba

talistów w Tokio nosi się z zamiarem uzyskania wielkiej koncesji terenów Stanie S. Paulo, gdzie zamierzają założyć plantacje bawełny z celem dostarczenia surowca dla przędzalni w Japonii. Wobec wojny handlowej między Wielką Brytanią a Japonią, jest rzeczą prawie pewną, że obywatele państwa Wschodzącego Słońca będą starali się usilnie o porozumienie z Brazylią.

Ludność Brazylii

(ch). Według obliczeń T-wa «Mama» w Pelotas ludność Brazylii miałaby wynosić obecnie około 43 400 000 mieszkańców.

Wścigi w Rio de Janeiro

(ch). Około 60 tysięcy osób było obecnych podczas ostatnich wścigach na hipodromie Jockey Klubu w Rio de Janeiro. Biegają, w wielkich zawodach 28 koni. Pierwsza nagroda została zdobyta przez «Mossoro». Drugą wziął koń argentyński «Belfort».

Projekt reorganizacji wojska

(ch). Sztab Generalny wypracował projekt reorganizacji wojska, który ma być przedstawiony przez gen. Antrades Neves, ministerowi Wojny. Projekt ten wypracowany w najdrobniejszych szczegółach, przewiduje zwiększenie liczby oficerów stosownie do zwiększenia się różnych gatunków broni. Projekt przewiduje stworzenie korpusu oficerów techników, którym będzie powierzono kierownictwo wojskowych zakładów technicznych.

Ukończenie wyborów

(ch) Najwyższy Trybunał Sprawiedliwości ukończył sprawozdanie wyborów, z dn. 3 maja. W ten sposób prezydent Getulio Vargas będzie mógł oznaczyć termin Konstytuanty w przeciągu dni 30 tu, jak tego wymaga Kodeks Wyborczy.

Amnestja

(ch) Minister Wojny, generał Espirito Santo Cardoso, w porozumieniu się z prezydentem Republiki udzielił amnestji wychowancom Szkoły Wojskowej, zamieszkanym w rewolucję paulistańską.

Wypadek lotniczy

(ch) Dn. 9-go odbywały się ćwiczenia aeroplanów wojskowych. Jednemu z aparatów odbywającemu ćwiczenia lotu gwałtownie spadł na ziemię druzgocąc się. Obaj piloci sierżant Serapim Filho i sierżant Vilbaldo Felix Hoette pochadający ze znanej rodziny kurytybskiej znaleźli śmierć na miejscu.

Santa Catharina i prez. Vargas

(ch) Bawi w Rio de Janeiro, interwentor Stanu Sta Catharina który oświadczył że ludność Stanu, poprze kandydaturę pana Getulio Vargasa, na prezydenta konstytucyjnego Brazylii.

Najlepsza kawa -- bo tylko kawa
Z NOWO OTWARTEJ FABRYKI
LUDOVICO ZANIER & IRMÃO
DOM IMPORTOWY
Artykuły spożywcze; fabryka wódek, ocy i t. p. Skład główny alkoholu, wódek i słynnego wina „REAL”
RUA IGNACIO LUSTOZA, 20, 24 i 30 (Naprzeciw Largo 19 de Dezembro)
KURYTYBA — Telefon, 150 — Caixa Postal, 419 — PARANA

A PRINCEZA
NAJWYKWINTNIEJSZY
ZAKŁAD

Kompletne wyprawy ślubne — komplety pościelowe i stołowe najnowszych gatunków — hafty ręczne — luksusowe kimona — płaszcze nieprzemakalne dla pań — bielizna — artykuły dla dzieci — welony — koronki — wianki ślubne — kwiaty — poduszki — torbki — rękawiczki — podwiązki — pończochy — chusteczki — perfumy zagraniczne i krajowe i t. p.

Wykwintna krawiecyczna damska

Zamówienia wykonujemy w ciągu 24 godzin. Odwiedźcie sklep A PRINCEZA, gdzie możecie znaleźć wszelkie artykuły po cenach najprzystępniejszych.

PALACIO AVENIDA — SKLEP Nr. 12.
Avenida João Pessoa, róg Travessa Oliveira Belle.

Jak przyspieszyć o trzy lata kurs studiów gimnazjalnych w gimnazjum

NOVO ATENEU

RUA AQUIDABAN Nr. 278

Przyjmujemy na wolny kurs, który uprawnia do zapisów na Uniwersytet, po upływie trzech lat.

KLASY DZIERNE I WIECZOROWE

Informacje w Sekretarjacie między godz 8—12 rano.

CAFE RIO BRANCO

RUA 15 DE NOEMBRO

Miejsce zebrań elity Kolonii Polskiej. Jedynie miejsce w Kurytybie, gdzie przy dźwiękach doborowej orkiestry można przyjemnie spędzić czas. Bufet zaopatrzony w doskonałe trunki i zakąski.

Apteka Tiradentes

APTEKARZ | KUNO KLEEMANN

CURITYBA

Praca Tiradentes Nr. 398

TELEFON 1084

Jedyna Apteka Polska w Kurytybie!

Największy skład artykułów aptecznych i drogerijnych po najniższych cenach.

Porady lekarskie dla biednych od godziny 10 - 2

Wapno	Największy skład materiałów budowlanych RODOLPHO STROBEL IMPORTER Praça Coronel Encas Nr. 119 CURITIBA — Telefon, 197 — PARANA	Cement
Cegły		Sztaby żelazne
Tafle		Rury gliniane
Dachówki		Kafle
Plasek		Rury do wodociągów
Cegły refraktarjos		PRZYRZĄDY SANITARNE
Olej Iniany		
Farby i t. d.		

Rio Grande do Sul.

Ostrożnie z oszczerstwami prasowymi.

Jeszcze w miesiącu czerwcu, pewien dziennik niemiecki wydawany w Porto Alegre umieścił artykuł o Austrii, w którym, w sposób obelżywy potraktował ten kraj i jego kanclerza p. Dollfuissa. Poselstwo austriackie w Rio de Janeiro wniosło skargę, która została skierowana do prokuratora Republiki Brazijskiej w Rio Grande do Sul. Ów zapytał ministra Benta de Faria, jak ma postąpić w tym wypadku. Orzeczenie ministra wyraża opinię, że pismo niemieckie, atakujące obce państwo zasługuje na proces, celem przykładowego ukarania.

Przyszła Kreska na Matyska

Zuchwały złoczyńca, Mario Gomes, który wstąpił się nadzwyczaj śmiałości włamaniem, kradzieżami i t. podobnymi czynami w Rio Pardo, został przez policję ujęty w Cachoeira.

Pamięci s. p. João Pessoa.

Członkowie kolonii parahybaskiej święcili uroczyste 26 lipca rocznicę śmierci swego prezydenta, który został zamordowany w Recife, w roku 1930 ym.

Powrót dla wygnańców politycznych

Dziennik «Radical» publikował wiadomość, jakoby generał Flores da Cunha zezwolił na powrót do Stanu Rio Grande do Sul, wszystkim politykom gauzowskim, zamieszanych w rewolucję paulistańską, a znajdującym się w Rio de Janeiro. Dziennik dodaje, że między innymi mogą powrócić do swego rodzinnego Stanu p. p. Ariosta Pinto Ernesto da Fontoura Rengel i Fausto de Freitas e Castro. W tym sensie, interwentor riograndeński wysłał depeszę do kan. Felinta Muellera, szefa policji, udzielając mu potrzebnych informacji.

Wydobycie parowca „Amarante” z dna morza

Jak sobie nasi Czytelnicy za pewne zapamiętali, statek «Amarante» zatonął na wejście do portu Rio Grande, wskutek zderzenia się z zatopionym w r. 1920 ym promem. Obecnie właściciel doku w Rio Grande i inż. Clovis Moreira, podpisali kontrakt z właścicielem okrętu celem przeprowadzenia prac, mających na celu, wydobyć z dna morza. Z powodu silnych prądów, panujących obecnie w punkcie zatopienia okrętu, przystąpiono zaledwie do prac przedwstępnych, przyczem narkowie zbadali, że kadłub zatopionego parostatku, rozdzielili się na dwie części a oprócz tego wiązania są silnie uszkodzone. Pomimo tego przedsiębiorcy nie tracą nadziei i zapewniają, że zdołają wydobyć zatopiony statek, na powierzchnię wody.

Wywchnięcia, upadki, kontuzje
328-32-st.-3 BALSAMO CURATIVO

Casa da Homeopathia

Praça Osorio 87—KURYTYBA

Rozdawanie mięsa biednym

Instytut Dias da Cruz rozdał wielkiej ilości biednych kartki, upoważniające «kaziela» do otrzymania w firmie rzeźniczej Maranghello e Cia, pewnej ilości świeżego mięsa. Dyrekcja Przytuliska Nocnego, urzeczywianego przez wyżej wzmiankowane Tow. przyjmuje w każdej chwili datki, od osób pragnących przyjść z pomocą swoim bliźnim.

Minister Pracy odwiedzi Rio Grande do Sul

Donoszą z Rio de Janeiro, że minister Pracy, pan Salgado Filho odwiedzi w tym jeszcze w miesiącu Stan Rio Grande do Sul, oczekując tylko na powrót interwentora, p. Flores da Cunha, który jak wiadomo bawi obecnie w stolicy Brazylii.

Wielkie zegary

„Club de Mercadorias”
ofiarowuje po 6\$000
ul. 15 de Novembro 282

Upadek z konia przyczyną śmierci

Urbano da Costa Gomes, syn właściciela dóbr w okolicy Alegrete, w czasie lasowania krowy, został rzucony przez narowistego wierzchowca z taką siłą na ziemię, iż po 16-u dniach straszliwych męczarni, zmarł.

CZY CHCESZ BYĆ PIĘKNA??
KAŻDA POWIETAK!!

Ala jak to uskutecznić, gdy ma się twarz pokrytą PIEGAMI lub KROSTAMI!!
Jak zdobyć tę tak pożądaną piękność, gdy się posiada PRYSZCZE, WĄGRY lub ZMARSZCZKI na twarzy!!
Jest to na jedyną tylko, ale SKUTECZNA i NIEZAWODNA rada: używaj cudownego polskiego kremu „PIEGOL” (z marką fabryczną „Kogutek”), a już po kilku dniach osiągniesz SKUTKI ZDUMIEWIAJĄCE!!

Odrażające PIEGI, PRYSZCZE, WĄGRY, PLAMY, KROSTY i ZMARSZCZKI na twarzy znikną, a cera będzie POKRĘTNA, BIAŁA, ŚWIEŻA, ZDROWA i pozbawiona wszelkich szpeczących ją wad. Polityk twarzy i nosa znikną. Cudowny polski krem „PIEGOL” (z Kogutkiem) nadaje twarzy NIEOPISANY UROK, NIEOSIĄGALNY ŻADNYM INNYM SPOSOBEM.
Żądajcie tylko oryginalnego polskiego Kremu „PIEGOL” (z marką fabryczną „Kogutek”), gdyż ten NAPEWNO NIE ZAWIEDZIE.

CHEMICZNA FABRYKA
A.GASECKI i SWIE
WARSZAWA — POLSKA

Wieści z S. Paulo.

Sekcja Administracyjna „Gazety Polskiej w Brazylii” w São Paulo, pod kierownictwem p. J. M. HOLESKIEGO, Rua Conselheiro Ramalho 274

Sytuacja w São Paulo

Wpływowy polityk stanu São Paulo, Armando Sales de Oliveira, w ubiegłym tygodniu odbył poufną naradę z prezydentem Republiki Getulio Vargasem. Na naradzie obecnym był interwentor Stanu Rio Grande gen. Flores da Cunha. M mo tajemności narady, wtajemniczeni twierdzą jakoby narada dotyczyła obsadzenia stanowiska interwentora w Stanie São Paulo. Podobno do szło do porozumienia co do czasu, jaki ma urzędować gen. Dulro, który będzie tak długo, dopóki nie zostanie całkowicie zakończone śledztwo w sprawie nadużyć w Instytucie Kowowym. Po ukończeniu śledztwa prezydent Getulio Vargas, mianuje nowego i już cywilnego Interwentora.

Opinia Gen. Flores da Cunha

Interpelowany, o zdanie jakie ma o proponowanym kandydacie na Interwentora São Paulo p. Sales de Oliveira, gen. Flores da Cunha oświadczył, że uważa wybór za zupełnie odpowiedni. Co zaś do bliższych opinii i ewentualnego poparcia tej kandydatury, odpowiedział wymijająco, twierdząc, iż zawiódł się już na swym protegowanym Pedro de Toledo, i dlatego postanowił więcej nikomu nie udzielać swego poparcia.

Wykrycie organizacji komunistycznej

Będąca od dłuższego już czasu na tropie organizacji wyrotowych, komunistycznych, policja São Paulo odniosła ostatnio poważny sukces wykrywając dobrze zorganizowane gniazdo komunistyczne.

Niejaki Batiste Dupleux, mieszkający przy rua Voluntarios da Patria, posiadający w swym lokalu szkołę nauk społecznych, był prowodyrem i centralą materjału komunistycznego na Stan. W papierach rzekomej szkoły, znaleziono szereg adresów, między nimi adres obywatela Portugalji, któremu pobyt na terenie Brazylii był już w roku 1932 zabroniony. Przeprowadzone rewizje w lokalach zakonspirowanych, dały obfity materjał śledczy, znaleziono moc bibuły propagandowej i pewne zapasy broni. Jednocześnie dokonano rewizji w lokalu drugiej szkoły społecznej w Villa Leopoldina, gdzie również znaleziono moc materjału obciążającego. Co ciekawsze że nad wejściem do lokalu znajdował się szyld z napisem: POKRYWKA POLICJI.

Aresztowano 10 osób, które znajdowały się w rzekomej szkole, między nimi jedną kobietę. Wśród kompromitujących papierów znaleziono dowody o mającym nastąpić w dniu 1-go Października wielkim wiecu i projektowanych rozruchach. Wszyscy aresztowani będą sądzeni w trybie przyspieszonym, przyczem obokrajowcom grozi wydalenie z granic Brazylii.

Zniesienie dziwnego przywileju

Za dawnych dobrych czasów, tak zw. Starej Republiki, uprzywilejowani mieli wszyscy a lud musiał zamykać usta na kłódki. Do takich szczęśliwców należał hrabia Matarazzo, który przybywszy do Brazylii ubogim człowiekiem, dzięki swym zdolnościom i brakowi skrupułów, dorobił się olbrzymiej fortuny, a na znak uznania został przez króla włoskiego ozdobiony tytułem hrabioskim. Otóż na cmentarzu «Consolação» spoczywają zwłoki syna pana Matarazzo, hrabiego. Nie chcąc się ocierać przy wejściu przez główną bramę z zwykłymi śmiertelnikami, pan hrabia wyrobił sobie pozwolenie na wybiecie osobnej bramy, którą mógł tylko on wchodzić na owe jedyne miejsce gdzie wszyscy ludzie są sobie równi. gdv zapragnął złożyć wizytę dostojnym szczenkom, swego dostojnego syna. Lecz wszystko psuje się na tym wiecie. Rząd rozkazał zamurować osobne wejście i hrab Matarazzo o będzie musiał się ocierać przy wejściu na cmentarz, o ludzi nie mających złamanego dudka w kieszeni.

Wyprawa na złoczyńcę

(ch) Policja paulistańska zorganizowała oddział złożony z 20-ludzi który ma udać się na fazendę Barretos celem pojmania bandyty Annibala Vi-ira de Andrade. Już jako młodzi-niaszek, liczący 17 lat, zabił w powodu kwestyj rodzinnych, niejakiego człowieka. Rozsmakowawszy się w «rzemiośle» poczał zabijać swych bliźnich, jednych dla rabunku, a drugich dla przyjemności. Towarzystwem jego zbrodni, był niejaki Sebastião Rodrigues, znany popularnie «Nego». Ale Nego był złym przyjacielem. W czasie gdy Annibal siedział w więzieniu, uwiódł mu żonę. Annibal dowiedziawszy się o zaszcze, zbiegł z więzienia i gdy «Nego» siedział w separate, w barze raczać się chłodnymi napojami, otworzyły się drzwi, padły dwa strzały i «Nego» leżał w swej krwi, na podłodze bez życia. Nikt wprawdzie nie widział sprawcy czynu, ale władze poczęły szukać domniemanego winowajcy. Annibal tymczasem udał do Barretos, gdzie najechał pewną fazendę i wypędziwszy prawowitych właścicieli, ogłosił ją za swoją własność, ufortyfikował się postadości i zebrałszy ochotników, ludzi tej miary co on, czyni przygotowania do obrony. Podobno posiada znaczny zapas broni, liczną amunicję a nawet karabiny maszynowe.

TLÓMACZ PRZYSIĘGLY MIGUEL OCOUGNE

Wykonuje wszelkiego rodzaju tłumaczenia we wszystkich językach. Dzięki swym rozległym stosunkom może udzielać jak najpewniejsze porady i zatwierdzać w jak najkrótszym czasie dokumenty, mianowicie: — cartelas, paszporty, naturalizacja (obywatelstwo brazylijskie), Chamadas (karty wezwania) i t. p.
BIURO OTWAYTE OD GODZINY 8-ej do 6-tej wieczór
SÃO PAULO-Rua 15 de Novembro, 32 s/loja
Telefon 2-6393 SPH—31-34

Tylko znawcy zaświadcza, że przyjemne palenie papierosów jest wtedy, gdy używa się higieniczne i nieszkodliwe TUTKI PAPIEROSOWE

które oczyszczają nikotynę przez nałożoną watę w środku tutki. Cena za 100 sztuk tutek tylko 600 reisów, za tysiąc 4\$500, a z przesyłką do innego miasta 6\$000
Maszyna do robienia papierosów 1\$000
Sto książeczek papierków paryskich do robienia papierosów 12\$000.

MAURICIO STADLER

PIERWSZA FABRYKA TUTEK PAPIEROSOWYCH
RUA S. CAETANO, 208 — SÃO PAULO, Cap.
POTRZEBUJEMY AGENTÓW I PRZEDSTAWICIELI.

Wielki wybór wyrobów artystycznie wykonanych z drzewa parańskiego, jak: lampy elektryczne z sekwów i korony pinjora, szkatułki, tace, stoiki, ozdoby ze skrzydeł motyli.

Za wpłatą nieznacznej kwoty 3\$000 lub 4\$000 miesięcznie, możecie być na wypadek choroby zabezpieczeni!!!

Oddział lekarski przy „Bureau de Informaçoes”
rua 15 de Novembro 18. tel. 944

DR. CELSO FERREIRA
Choroby oczu, uszu, nosa i gardła

DR. MAXIMO PINHEIRO LIMA
Klinika ogólna (dorosli dzieci), drogi moczopłciowe — syfilis.

DR. VICTOR DO AMARAL Filho
Choroby kobiece — porody — operacje.

Wszyscy członkowie „Biura Informacyjnego” wpłacający składkę miesięczną 3\$000 (dla nieczłonków 4\$000) mogą w razie choroby korzystać bezpłatnie z porad lekarskich.

Po bliższe informacje zgłaszać się (295-29-41)
rua 15 de Novembro 18 i r. Floriano Peixoto 110.

Pasta DO podłóg

Prawdziwie fenomenalna — daje połysk sama przez się, po jednorazowym nasmarowaniu, bez szcetek i przyrządów do froterowania.
Sprzedaj we wszystkich sklepach i składach materiałów aptecznych. 349-36-34

C-ia de TERRAS NORTE do PARANA

LOTY NA REZERWIE POLSKIEJ za gotówkę, lub czteroletnie opłaty po 400\$000 za alkie.
ZIEMIA PIERWSZORZĘDNA, gatunku „terra rocha apurada”. Wydaje z alkra bez jakichkolwiek nawozów: 6000 kg. kukurydzy fasoli po 3000 kg. dwa razy do roku, kawy aż do 400 arów z 1000 krzaków. NIEMA mrówek „SAUVAS”.
Wysokość średnia 600 m. Każden lot ma drogę automobilową i bieżącą wodę. Klimat bardzo zdrowy.
KOLEJ ŻELAZNA W BUDOWIE, do końca roku przejdzie przez LONDRINE odległą 16 Km. od Rezerwy Polskiej. Kupujący ziemię od C-ia mają pierwszeństwo do ROBOTY na kolej.

Puki czas trzeba korzystać z naszej niskiej ceny, gdyż wokoło Rezerwy polskiej sprzedaje się już znacznie drożej.

Tylko przez agenta upoważnionego
IGNACYSZANKOWSKI

CAMBARA — PARANA

Uwaga! Dla kupujących dojazd koleją z Cambara, lub Ourinhos aż na miejsce, tam i z powrotem ZA DARMO, bez obowiązku kupna. Dla rodzin i ich bagażu do 200 kg., tych którzy już loty kupili, taki sam bilet darmowy.

KASZEL, BÓL PIERSI

UŻYWAJ Xarope Sto. Antonio
Nieoczekiwane rezultaty

Zabezpiecza przed kradzieżą i włamaniem

GUARDA NOCTURNA PARTICULAR de CURITYBA

Biuo: Largo 19 de Dezembro, 65. — Telefon, 647.
300-30-42

BACZNOŚĆ!!!

BACZNOŚĆ!!!

Obrazki ślubne (alianças), medaljony, zegarki i t. p. kupić można najtaniej tylko u

Relojaria Progresso

Praça Tiradentes, 246
KURYTYBA.

Wszelkie naprawy i zamówienia uskutecznią się z gwarancją. 322-32-44

A Arte do Paranã

JEDYNY ZAKŁAD WYSPECJALIZOWANY W TYM ZAKRESIE
CURITIBA Rua 15 de Novembro, N. 180 PARANã

Ze świata

Czyny sprzeczne ze słowami

BERLIN. — Związek Polaków w Niemczech zgłosił do pruskiego ministerstwa kultury protest przeciwko zakazowi kolportowania w szkołach mniejszościowych na obszarze okręgu Koźlin czasopisma polskiego dla młodzieży pod nazwą «Mały Polak w Niemczech».

«Berliner Tageblatt» donosi, że po rozpatrzeniu tej skargi pruski minister kultury polecił prezydentem regencji Kwidzyna, Olsztyna, Pily i Opola wydać również zakaz kolportowania tego czasopisma, motywując zarządzenie tem iż czasopismo to nie nadaje się do wychowywania młodzieży w duchu wierności dla państwa, czego domagać się należy również od uczniów szkół mniejszościowych.

Fundatorka Domu Polskiego w Argentynie odwiedza Polskę

W pierwszej połowie lipca r. b. bawiła w Warszawie dzielnia i ofiarna Polka z Argentyny, fundatorka Domu Polskiego w Buenos Aires p. Marja de Rocca. Baronowa de Rocca obecnie jedna z zamożniejszych kobiet w Argentynie, wyjechała z Polski z rodzicami przed 50 laty jako kilkuletnie dziecko.

Mimo tak długiego pobytu poza krajem, p. de Rocca nie zapomniała o Polsce; dla kolonii polskiej w Buenos Aires stała się prawdziwą, oddaną sercom opiekunką. Przed niespełną dwoma laty ufundowała dla Polaków w Argentynie wspaniałą «Dom Polski», który stał się ogniskiem życia społeczno organizacyjnego i narodowego tamtejszego wychodźstwa naszego. Biednym bezrobotnym rodakom emigrantom ta dzielna kobieta nieraz spieszy z pomocą.

Pani de Rocca jest indywidualnością niepowądaną, kobieta wielkiej energii i pracy. Będąc wdową sama prowadzi ogromne przedsiębiorstwo eksportowo-importowe, które ma 24 filje w Ameryce i prowadzi interesy handlowe z trzema częściami świata. Panią de Rocca witali w Warszawie przedstawiciele Rady Organizacyjnej Polaków z Zagranicy, a wiceprejs e tej instytucji szef, Kancelarj Cywilnej Prezydenta R.P. p. B. Hełczyński wydał na cześć dzielnej rodaczki

przyjęcie w apartamentach «Pałacu pod Blachą».

Próba zamachu na stację radiową

STRASBURG. — Prasa alzacko-lotyńska donosi, że na odbytem w Ludwigshafen (Palatynat) tajnym zebraniu przywódców hitlerowskich powzięto decyzję zorganizowania zamachu sabotażowego na radiostację nadawczą w Strasburgu, której kierownictwo atakowane jest gwałtownie od pewnego czasu w prasie hitlerowskiej za rzekome rozpowszechnianie antyniemieckich wiadomości. Radiostacja miała być wysadzona w powietrze za pomocą bomb przez szturmowców, którzy mieli się przekraść pod osłoną nocy na terytorjum francuskie. Natychmiast po zamachu miano rozpuścić pogłoskę, że sabotażu dopuścili się komuniści alzaccy. Dzięki niedyskrecji jednego z hitlerowców wiadomość o tym planie rozeszła się i zamachowcy musieli od niego odstąpić.

Oslabienia wogóle NUSCESOLA F. M.
Casa da Homeopathia
Praca Osorio 87 — KURYTYBA
328-32-st. 1

Prowokatorzy

Paryż. — Prasa donosi ze Strassburga, iż od dłuższego czasu wielu Niemców z Palatynatu i Badenji przekracza granicę za przepustkami granicznymi i osiada się w Alzacji i Lotaryngji na stale. Wśród przybyszów znajduje się wielu agitatorów hitlerowskich, którzy rozlepiają na murach rozmaite odezwy, wzywające naprzykład ostatnio ludność do udziału w obchodach nacjonalistycznych na prawym brzegu Renu. Obecnie rozpowszechnia się w 10 tysiącach egzemplarzy na terenie Alzacji i Lotaryngji broszura, wydana w Berlinie, zawierająca ostatnie przemówienie Hitlera, wygłoszone w parlamencie.

Charutaria Havaneza

Av. João Pessoa 84, róg ulicy Dr. Ermelino de Leão.
Ma zaszczyt zawiadomić dystyngowaną klientelę, że otworzyła dział artykułów Galanterijnych i piśmiennych, które są sprzedawane po cenach bezkonkurencyjnych.
UWAGA: Przy każdorazowym kupnie klient otrzymuje kupon, zaś po zebraniu 20 takich ma prawo do wyboru jednej z wielu wartościowych premij, które znajdują się do dyspozycji Sz. Klienteli.
Mówi się po polsku.

Z powodu obecnego kryzysu zniżyliśmy nasze ceny na towary jak i dodatki krawieckie, do granic możliwości kupieckich. Nie kupujcie bez uprzedniego odwiedzenia naszego sklepu i przekonania się o naszych cenach. Casa das Casemiras. Praca Dr. Generoso Marques 31. Kurytyba. Uwaga: sklep posiada tylko jedne drzwi!

Przeciw swastyce

Madryt. — Do Melilli (Marekko hiszpańskie) przybył parowiec niemiecki «Porto» pod flagą hitlerowską. Robotnicy portowi odmówili wylądowania okrętu, a następnie wtargnęli na pokład i usiłowali zerwać flagę. Po przybyciu policji i usunięciu flagi ze swastyką, wylądowanie okrętu odbyło się normalnie.

Wykrycie międzynarodowej bandy fałszerzy

London. — Korespondent berliński «Daily Expressu» donosi że po kilkumiesięcznych poszukiwaniach i współpracy pomiędzy Scotland Yard z policją paryską, berlińską, wiedeńską i amsterdamską wykryto międzynarodową bandę fałszerzy banknotów. W związku z wykryciem tej afery aresztowano trzy osoby w Berlinie oraz trzy osoby w Amsterdamie. Oczekiwane są dalsze aresztowania. Scotland Yard odnalazł paczkę fałszowanych banknotów 10 cto funtowych na sumę 20.000 funtów. Banknoty te są podrobione w sposób niezwykle precyzyjny i dopiero po długich badaniach przez ekspertów Banku Anglii zostały odróżnione od prawdziwych.

Podziękowanie lotników węgierskich

Lotnicy węgierscy J. Szegedi i Andreas Galamb w towarzystwie prezesa związku lotników spor-

towych akademii technicznej w Budapeszcie złożyli na ręce posła Rzpłitej w Budapeszcie podziękowanie za pomoc, udzieloną im przy lądowaniu przymusowym w miejscowości Poddębice (woj. łódzkie) w roku bieżącym oraz za wyjątkową gościnność i pomoc, jakiej doznali ze strony władz i ludności.

Różne

WASHINGTON (Stany Zjednoczone) — Prezydent Roosevelt odbył długą konferencję z sekretarzem Stanu, panem Cordell Hall, w sprawie zbliżającego się kongresu pan amerykańskiego.

HAWANA (Kuba). — Prezydent Machado, pod presją oficerów opuścił pałac rządowy oddając władzę generałowi Albertowi Herrera, jako gubernatorowi wojskowemu. W każdym razie brak oficjalnych wieści, gdyż telegrafisci przystąpili do ogólnego strajku.

ORURO (Bolivia) — Dn. 11-go odbyła się defilada rezerwistów roczników 1407—1922 w liczbie około 50.000 ludzi. Widok był imponujący. Rezerwiści poprzysięgli bronić do ostatniej kropli krwi praw Boliwji w Chaco Borealnym.

KUBA (Hawanna) — Ustąpienie prezydenta Machado zostało spowodowane, żądaniem wojsk kubańskich. Wszyscy ministrowie z wyjątkiem generała Alberta Herrery, który objął rządy podali się do dymisji.

OSTIA (Włochy) — Eskadra generała Balbo wyleciawszy w sobotę 12 go rano, o 6 ej godz. lądowała w Ostji o 13.40. Tłumy publiczności oczekiwały przybycia zwycięców oceanu. Mussolini uścił generała i podzrowił w imieniu Włoch. Generał Balbo został mianowany marszałkiem, a wszyscy uczestnicy raidu awansowani zostali o jeden stopień. Oprócz tego każdy lotnik został dekorowany srebrnym medalem, a dwaj, którzy w tym locie ponieśli śmierć zostali dekorowani «post mortem» złotymi medalami.

BERLIN (Niemcy). — Jest obawa, że hitleryzm zwróci się obecnie przeciw kapitalizmowi. W czasie pobytu w Monarchjum Hitler przemawiając do szefów hitleryzmu powiedział, że winno się zastosować «postępowanie bez żadnego miłosierdzia, względem tych, którzy nie wypełniają jego woli. Kapitał niemiecki jest za niepokoiony, uważając że ta nowa jest skierowana przeciw niemu.

Hervas Medicinaes

Nawiąże się stosunki z osobą, która mogłaby dostarczyć każdą ilość ziół leczniczych.

Listy do Arnaldo Fortes
Praca Osorio 87 — Kurytyba

Mam zaszczyt zawiadomić Polską klientelę że otworzyłem przy Av. João Pessoa 2 róg Ebanero Pereira sklep, połączony z barem, zaopatrzone w wszelkiego rodzaju konserwy, wędliny, różne gatunki masła, serów i t. p. artykuły spożywcze.

M. Korzec

Przy bufcie posiadam trunki wyrobu krajowego jak i zagranicznego, mogące zadowolić najwybredniejsze podniebienia

Ceny bezkonkurencyjne,

przy najwyższej jakości artykułów.

MÓWI SIĘ PO POLSKU.

„Sonho de Ouro“ Agencja loterji Stanowej i Federalnej

Paula Wassermann
Praca Geneoso Marques, 12 — KURYTYBA
W każdą środę wielkie ciągnięcie Loterji Parańskiej.

Nie traćcie sposobności!
Agencja, która sprzedaje najwięcej biletów premjowanych.
Dla pośredników specjalne ustępstwa.

ROLNICY!

Powinności nawozić Wasze ziemie MĄCZKĄ z KOŚCI Z PELOTAS, która ma 28—30 proc. kwasu fosforycznego, Superfosfat 18 proc., mieszanina pod uprawę zboża, ziemniaków, kukurydzy i pomidorów.

Uważajcie na naszą markę

Casa Hackradt

Rua Garibaldi 113
(obok Uniwersytetu)

Caixa Postal 420 --- Kurytyba

Zawsze skuteczne!

PRZECIW:
Kaszlowi
Bronchitowi
Przeziębieniom

jako najlepsze lekarstwo tylko

Xarope Sta Therezinha

Nie zapomnijcie
zaopatrzyć się w nie!!

Do nabycia we wszystkich aptekach. 323-32-39

Duży wybór kwiatów,
jarzyn, nasion

„Floricultura Edelweiss“

ul. 15 ue Novembro, 143
KURYTYBA
Telefon 427

Na żądanie — posyłamy cenniki. 316-31-1934

Futra!

Wielki wybór wszelkiego rodzaju futer!! --- Naprawy z gwarancją!!

Naprawy od

10\$ 000

Futra od 30\$ 000!

UWAGA! Pranie futer i rękawiczek

Futra!

“ESTILO ORIGINAL” = FRYDERYKA A. DICKOW = Rua 15 de Novembro, 472

Dewizą firmy jest—Wielki obrót, mały zysk!

305-30-42

Ameryka Południowa

Uruguay Epidemia Grypy

MONTEVIDEO. — Dono-
szą o panującej w stolicy, epi-
demii grypy, która corocznie w
okresie zimowym nawiedza mia-
sto. Liczba chorych jest dość po-
ważna. Widać brak urzędników
w urzędach i zakładach użytecz-
ności publicznej, jak i robotni-
ków w fabrykach.

Na szczęście brzebieg grypy
jest dość łagodny i nie zanoto-
wano wypadków śmiertelnych ni
specjalnie skomplikowanych.

Na ratunek okrętu

Administracja portu w
Montevideo wysłała statki ratun-
kowe i holowniki jako ekspedy-
cję, mającą za zadanie uratowa-
nie okrętu PANOS, osadzonego
na mieliźnie przy brzegach rze-
ki La Plata.

Peru

Trzęsienie ziemi

Dnia 4 b. m. nad ranem
odczuto w Limie (Peru) silne
wstrząsy podziemne. Mimo wcze-
snej pory, rozbudzona i ogarnięta
paniką ludność opuściła mieszka-
nia i domy, szukając schronie-
nia na otwartych placach i w
ogrodach. Wstrząs, który trwał
zaledwie kilka sekund, nie po-
wtrząsł się więcej tak, że po
upływie godziny powrócił spo-
kój. Strat materialnych prawie
że nie zanotowano jak również
nie było ofiar w ludziach.

Paraguay Nowa ofensywa

ASUNCION. — Rozpoczę-
ła się nowa ofensywa wojsk bo-
liwijskich na pozycje i umocnie-
nia paragwajskie w Chaco. Po
krwawej i zaciętej walce wojska
atakujące zostały odparte z du-
żymi stratami w materiale ludz-
kim i bojowym. Bolwijczycy
stracili około 80 zabitych i ran-
nych, 11 karabinów maszynowych
dwa miotacze min i kilkadziesiąt
karabinów ręcznych. Lotnictwo bo-
liwijskie wykazało ożywioną
działalność na odcinku Herrera,
Toledo i Prizel.

Boliwia Nota Boliwii

Trwające od dłuższego czasu
rokowania o rozejm w wojnie
o Chaco, natrafiają ciągle na
nowe trudności. Delegacja Boliwii
przedstawiła w Sekretarjacie Li-
gi Narodów Notę, protestującą
przeciw oświadczeniu rządu pa-
ragwajskiego, skierowanych na
generała Kundta. — Nota bo-
liwijska wyraża stanowczość
zerwania rokowań o ile Para-
guay nie da zadośćuczynienia
wspomnianemu generałowi.

Chile

Tyfus w Chile

SANTIAGO DE CHILE. —
Epidemia tyfusu, o czym już kil-
kakrotnie donosiliśmy, ogarnia
coraz większe połacie kraju.
Ostatnio zanotowano szereg wy-
padków śmiertelnych w miej-
scowościach Colchagua, Talca,

Nuble Biobio i innych. W zwi-
zku z tem rząd upoważnił władze
sanitarne do zajmowania każde-
go domu rządowego lub pry-
watnego na szpitala i punkty
izolacyjne dla chorych. Zarządzo-
no dezynfekcję artykułów pier-
wszej potrzeby. Wszystkie świą-
tynie w Santiago de Chile zosta-
ły zamknięte i będą poddane
gruntownej dezynfekcji.

Argentyna

Przeciw faszyzmowi

BUENOS AIRES. — Z ni-
ejatywy Federacji Akademickiej
w stolicy, odbył się wielki wiec
studentów, na którym było obec-
nych około 3000 osób. Szereg
mowców wypowiedział się prze-
ciwko rządowi nacjonalistów, fa-
szyzmowi i hitlerowcom. Mówcy
byli gorąco oklaskiwani.

Prace nad pogłębieniem rzeki

Z polecenia Ministerstwa Ru-
bót Publicznych, zostało urucho-
mionych 10 pogłębieni w kana-
le rzeki Parana, na odcinku Ro-
sario Santa Fé. Roboty pogłęb-
nia zostały spowodowane niskim
stanem rzeki, tak że większe
statki o zanurzeniu do 19 stop
nie mogły dochodzić do portu w
Santa Fé. Pogłębieniarki pracują po
24 godziny na dobę bez przerwy.

Marszałek Raczkiwicz w Argentynie

Podczas swego pobytu w
Buenos Aires, p. Marszałek Racz-
kiwicz odwiedził Towarzystwa
Polskie w Berisso i na Dock Sur.
Pan Marszałek był podejmowany
bankietem przez Federację To-
warzystw Polskich w Argentynie
Pałacu Polskim przy ulicy San
José. W dniu 4 b. m. w towa-
rzystwie p. Ministra Pełnomoc-
nego R. P. Dra Wł. Mazurkiewicza
został przyjęty na audjencji przez
Prezydenta Republiki gen. Justo,
z którym odbył dłuższą b. przy-
jazną konferencję.

Produkcja cukru

W centrum cukrownictwa
argentyńskiego w Tucuman
dokonano obliczeń produkcji z
bieżącej kampanji do dnia 31
lipca. Wyprodukowano już ogó-
łem 105.540.837 kg. cukru. Kam-
panja trwa. Zbiór trzciny cukro-
wej nadzwyczajny.

Prof. Wacław Radecki

Znany Polonji brazylijskiej
psycholog profesor Uniwersytetu
w Rio de Janeiro dr. Wacław Ra-
decki, wygłosił szereg wykładów
o istocie psychologii na Uniwer-
sytecie Buenos-Airenskim. W dn.
5. m. miał wykład w szpitalu
«Hospicio de las Mercedes».

Wykłady znanego polskiego
uczonego obudziły ogromne zain-
teresowanie w sferach naukowych
Argentyny.

Marszałek Anglii

Przybył do Buenos Aires z
rodziną, sir William Birdwood,

Nie idźcie pieszo do Pracy!

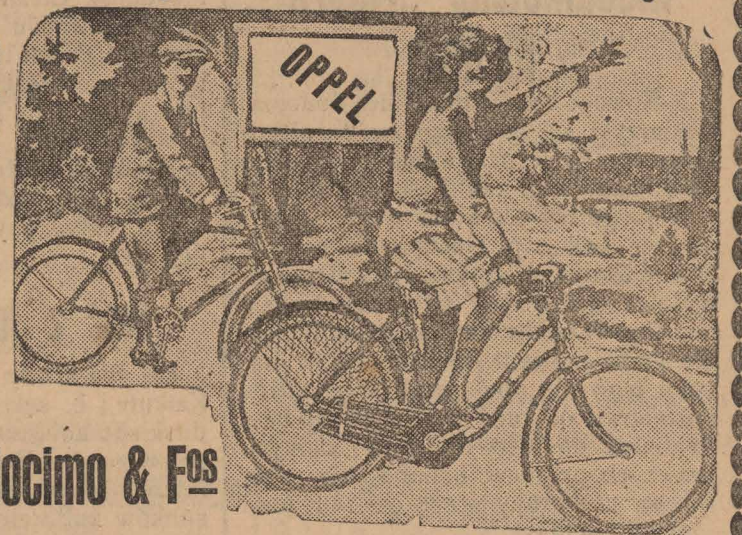
Jadąc rowerem,
znajdziecie się w
ciągu kilku minu-
tów na miejscu,
wykonując zara-
zem nadzwyczaj
zdrowe ćwicze-
nie gimnas-
tyczne.

Sprzedaj hurto-
wa i detaliczna
na dogodnie
spłaty

Informacje:

João Prosdocimo & F^{os}

Rua Barão do Serro Azul 81-85 — Kurytyba.
FILJA: Rua 9 de Março 69 — JOINVILLE — Sta. Catharina

jeden z wodzów wielkiej wojny,
marszałek armji Wielkiej Brytan-
ji. Marszałek Birdwood zabawi
w Buenos Aires około 2 tygodni,
poczem okrętem «Arlanza», wraca
do Anglii.

Około zabójstwa milionera

Sledztwo w sprawie tajemni-
czego zabójstwa milionera Alzaga,
o czem już donosiliśmy, zakreśla
coraz szersze kregi i obejmuje
coraz więcej osób. Został aresztow-
wany walet (służący osobisty
milionera) Nicolinski, który płacze
się w zeznaniach. Przebieg za-
bójstwa, przygotowania i całe
sledztwo żywo przypominają slyn-
ne powieści kryminalne.

Do tej pory nie odkryto nawet
pobudek zabójstwa ktorými nie
była chęć rabunku. Przypuszczają,
że został dokonany akt zemsty.

Cena pomarańcz

Gwałtowne zimna wyrządziły
poważne szkody w stanie ogro-
downictwa i warzywnictwa. Prze-
marzłe pomarańcze sprzedawane
są w cenie 3½ pesos za tysiąc.

Śmierć w płomieniach

Dnia 5 b. m. nad ranem, w
domu przy ul. Mansilla na przed-
mieściu Avellaneda, wybuchł po-
żar, ogarniający gwałtownie cały
domek. Przybyła straż ogniowa
po godzinie zdołała pożar ugasić,
nie pozwalając przerzucić się
ogniowi, na sąsiednie budynki. Z

pod gruzów i popiołu wydobyto
zwęglone ciało 1-katora domku
niejakiego, 56-letniego, Daniela
Leona.

FRIGORIFICO BACACHERY

DE
JORGE BONN & FILHO
Zarejestrowane w Ministerjum Rol-
nictwa za numerem 918
Wielka fabryka smalcu, Szarki, Szy-
nek, Klebas i t. p.
Własna jatka przy Pr. Zacarias II. 20
FABRYKA: Przedmieście Bacachery
TELEFON 467
BIURO: Praça Zacarias, 20
TELEFON 1086
CURITIBA — PARANA — BRASIL
299-30-42

SKŁAD MEBLI

FIRMY
JAKUB KOZIEN
Rua São Francisco, 322
Sprzedaje się meble: szafy,
krzesła, łózka, kołyski, stoły, kre-
densy, szafy kuchenne, sofy, ka-
napiki i t. p., powyżej wspomnia-
ne sprzęty wykonuje się na
zamówienie.
CENY BARDZO NISKIE.

Prysznic „Promplus“

Największą radość do ogniska domo-
wego przynosi „PROMPTUS“
W „Club de Mercadorias“ po 3\$000
ul. 15 de Novembro 282
333-33-6

- DRZEWO
- WAPNO
- CEMENT
- RURY GLINIANE
- DACHÓWKI
- ŻELASTWO
- SZKŁO
- GWOŹDZIE

Płyty i żelazto kuchenne
i wogóle wszelki materiał konstrukcyjny.

MACEDO & Cia.

WIELKI DEPOZYT MATERJAŁÓW DO KONSTRUKCJI

Rua João Negrão Nr. 621

CURITIBA — PARANA

Caixa Postal, 387 — Telefon 386

Eksporтеры wapna znanej marki „GLOBO“

ogromna
likwidacja
obuwia
damskiego
i męskiego

ulica André de
Barros Nr. 600
KURYTYBA
Julio O.
Kroehne
329-33-45

Dla pań od 20\$000, dla panów od 20\$000. Bezpośrednio w fabryce

ŚWIĘTA KRÓLOWA

Niema w Europie narodu, którego
monarchinie, tak z epoki bajecznej
jak i historycznej, zasłynęły takim
umikowaniem swej ziemi rodzinnej i
poświęceniem dla niej jak dwie pol-
skie władczynie Polski: legendowa
kneźna Wanda i Jadwiga, Jagiełłowa
żona. Dziwnym też zbiegiem losu za-
chodzi podobieństwo w życiu obu tych
postaci. Mityczna Wanda, córka mądre-
go Kraka, piękna i młoda, nie chce
wedle słów legendy być żoną zawzię-
tego wroga Polski, Niemca. Ziemi swej
niemczy nie da. Cdy Niemiec najęz-
dza jej kraj, Wanda podziemnym bo-
gom ślubuje oddać swe życie. Umrze,
o ile Niemiec zostanie pokonany. Po
odniesieniu zwycięstwa, szczęśliwa,
widząc wolną Chrobację, dopełnia ślu-
bu i ginie w nurtach rodzinnej Wisły.
Węgierska królewna Jadwiga, trzy-
nastoletnie zaledwo dziewczątka, przy-
bywa do Polski, by zasiąść na jej tro-
nie. Urokiem młodości i piękności po-
rywa oczy i serca ludzkie. Zdobywa je
prędko dobrocią i przedziwną nad wiek

madrością. Żywa, młoda, pełna sił ży-
wotnych, lubi wesołość, zabawy, tańce
i turnieje. Wszak chowała się w
Wiedniu, najweselszej w tamte czasy
stolicy. W Polsce, w starym zamku
wawelskim inne są obyczaje.
Ciężką, złotą koronę kładą na mło-
dziutką głowę. Otacza ją jak ongi mi-
tyczną Wandę, rada dostojnych ma-
łopolskich panów: „Królem“ ją zwą i jak
od króla żądają, by mądrze sprawowa-
ła rządy. Nie przeraża to Jadwigi. Od
małego dziecka lubowała się w nau-
kach. Wykształcona była o wiele wię-
cej niż współczesne jej królowny. Poza
mową węgierską znała w mowie i pi-
śmie: język łaciński, francuski i nie-
miecki. Po przybyciu do Polski żąda,
by przełożono dla niej na język pol-
ski: księgi Pisma ś-go, Ojców Kościoła
i Żywoty Świętych. Rozmaitowana w
ich czytaniu, przyswaja sobie najzu-
pełniej mowę polską. Jako „król“ Pol-
ski zaznajamia się z zasadami prawa,
zarówno świeckiego jak i kościelnego.
Pragnie wiedzieć o tem, co się dzieje

w obrębie jej państwa, jakie są jego
potrzeby. Długie godziny spędza na
rozmowach i naradach z panami ma-
łopolskimi, radą królewską, opiekuna-
mi swymi.

Teżni i czeka przybycia do Krako-
wa narzeczonego swego Wilhelma,
księcia austriackiego, któremu jako
dziecko w 7-mym r. życia została za-
ślubiona. Chowali się wspólnie w Bu-
dzie i w Wiedniu. Serce dziewczęcia
przygłętno silnie do młodego księcia.
Piękny, młody był dla niej uosobie-
niem cnót rycerskich. Marzy, że wspólnie
panować będą w Krakowie. Rada
Królewska inaczej orzekła. Wroga od-
wiecznego Polski nie podobna osadzić
na tronie. Z chwilą, gdy Niemiec zos-
tanie mężem Jadwigi, zginie Polska na
wieki. Jednocześnie zaś zginie sąsiedni
kraj, pogańska Litwa, którą ogniem i
mieczem od lat wielu nawracają Krzy-
żacy.

Małopolscy panowie widzą grożące
obu krajom niebezpieczeństwo, przed-
stawiają je młodziczej monarchini.
Krwawi jej serce, nie chce i nie może
wyrzec się własnego szczęścia, zła-
mać wiary ukochanemu. Rozpacza ją ogarnia,
gdy nie dają jej nawet ujrzeć Wilhel-

ma. Toporem wyrąbie bramę i pójdzie
do niego. Starzy, osiwiali w obronie
kraju rycerze, chyli się do jej stóp,
błagają, by wyrzekła się Wilhelma i
została żoną litewskiego księcia Jagieł-
ły. Ocali w ten sposób dwa narody od
zagłady. Dostojnicy kościelni przed-
stawiają pobożnej pani wielkie postan-
nictwo, jakie należy spełnić. Jagiełło,
zostając jej mężem, przyjmie wraz z
całą Litwą chrzest. Nie będzie już po-
gan w Europie. Czego nie dokazały
krwawe walki i pożogi, to zrobi ona
swą ofiarą.

Łamie się w bólu dusza królowej.
Uznaje mądrość Rady. Kornie słucha
słów kapłanów. Mękę jednak przeżywa
straszna. Nie może wyrzec się szczę-
ścia całego życia, odrzucić Wilhelma, by
pójść za dzikiego, nieokrzesanego Li-
twina.

Noce całe spędza Jadwiga u stóp
Ukrzyżowanego. U Niego szuka pomo-
cy, ratunku w swej niedoli. — Chryste
— woła — ratuj, daj znak, przemów
o Chryste! Cóż pocznę? I Ten, który
świat zbawił swą ofiarą, przemówił do
wybranej. I ona została ofiarą. Jak
Wanda życie swe Polsce oddała. Spa-
lić się musi na stosie cierpienia.

Od chwili, gdy pierścień swój złoty
oddała Jagielle, Jadwiga nie żyje już
dla siebie. Życie jej jest tylko wielką
pracą i ofiarą dla obu krajów. Jak naj-
troskliwsza matka czuwa nad dobrem
obu ludów. Troszczy się o Litwę, o za-
prowadzenie tam wiary św., o wybór
jak najlepszych kapłanów, którzyby
miłością i dobrocią lud pogański Chry-
stusowi zdobyli. Głęboko sprawiedliwa,
odczuwa krzywdę wyrządzoną przez
oderwanie od Polski Rusi Czerwonej
i sama prowadzi wyprawę przeciw Wę-
grom, by odzyskać dla Polski tę nie-
prawnie zagrabioną przez ojca ziemię.
Cudowna to była wyprawa. Nie wieść
o zbliżaniu się rycerstwa polskiego do
Jadwigi na czele, Węgrzy wszędzie usię-
powali, bramy warownych grodów
otwierały się na przyjęcie Kaźmierzowej
wnuki tej która dobrocią i miłością jed-
nała serca, a świętością życia budo-
wała ludzi.

Urok Królowej, jej mądrość widzimy
wszędzie. Godzi ona swą powagą i sa-
mem pojawieniem się powaźniejszą rody
szlacheckie, które przez lata całe szu-
kały pomocy jedne na drugich. Uległ też
czarowi Jadwigi dumny Witold i pod jej
wpływem pojednał się z Jagiełłą kót-

Z POLSKI

Niesamowity „zajazd na las“

Z Nowego miasta nad Pilicą donoszą: Wydarzyło się tam naprawdę niecodzienne zajście, przypominające „ostani zajazd“ z „Pana Tadeusza“.

Najbogatszy obywatel ziemski tamtejszej okolicy, p. Gustaw Sułowski z Białej Rawskiej, sprzedał przed rokiem majątek Ryłsk Mały swej córce wraz z lasem i wszelkim inwentarzem. Obecnie nagle doszedł do wniosku, że majątku tego nie powinien być sprzedawcą i postanowił odebrać przynajmniej las. Ponieważ do tego nie miał żadnych prawnych podstaw, uznał każdy sposób za uświęcony przez cel i urządził „zajazd na las“.

Onegdaj w południe rzadca jego, niejaki Władysław Gołota wraz z ekonomonami z innych folwarków, z całym zastępem formali na konach bez siodła, ale zato z drągami kłonicami, a ponadto... z rewolwerami (!), wtargnął do lasu. Natknęli się tam na gajowego Garbarczyka, który cudem uszedł śmierci od kul rewolwerowych, ale zato został ciężko pobity i w stanie sprawie beznadziejnym odwieziony do szpitala. Zaalarmowana policja położyła kres temu niesamowitemu „zajazdowi“ na las i winni zostaną pociągnięci do odpowiedzialności karnej.

Polacy, którzy krzyczą „Heil Hitler“!

Niedawno skazano w Świąciu pewnego kupca Niemca za prowokacyjne okrzyki na cześć Hitlera. Obecnie — jak donosi jedna z gazet pomor-

skich — dwaj niestety Polacy Michał i Tadeusz Ciesielscy, idąc w dzień ulicą w Świąciu wznosili okrzyki „Heil Hitler“ i „Noch lebe Hitler“. Tym niebylewale prowokacyjnym postępkami zajęła się policja. Należy dodać, że Michał Ciesielski niedawno publicznie dopuścił się bluźnierstwa przeciw Matce Boskiej, za co będzie odpowiadał przed sądem oskarżony o obrazę uczuć religijnych.

Gość z Indji w Polsce

Do Warszawy przybył b. burmistrz Kalkuty i b. sekretarz generalny hinduskiego kongresu narodowego p. Subhas Czandra Bose. Egzotyczny gość interesuje się rozwojem bliższych stosunków kulturalnych i gospodarczych hindusko-polskich. Sądzi on, że studenci hinduscy będą przyjeżdżali do Polski na studia, a stworzenie konsulatu polskiego w Bombaju przyniesie zacieśnienie stosunków handlowych polsko-hinduskich.

Ratując tonące kobiety -- sam utonął.

Warszawa. — Posterunkowy III komisariatu Aleksander Borowiecki udał się wraz z żoną i siostrzenicą do kąpieli na Wistę.

Było to w miejscu niedozwolonym. W pewnej chwili kobiety natrafiły na głębie i zaczęły tonąć. Borowiecki rzucił się na ratunek i wyratował obie kobiety, jednak siły go opuściły i sam utonął.

Wkrótce udało się wydobyć zwłoki dzielnego policjanta, lecz wezwany lekarz stwierdził już tylko śmierć.

Nie używajcie tanich lamp elektrycznych! Dobra lampka ochrania wasze oczy i waszą kieszeń

BOA LUZ POR POUÇO DINHEIRO

USE LUZ

melhor e mais economica!

Ha lampadas chamadas „baratas“ que são verdadeiros ladrões de corrente.

As lampadas G. E. são verificadas e examinadas minuciosamente na fabrica para darem de luz tudo o que consomem de corrente.

344-34-37

Use luz melhor e mais economica comprando somente lampadas G. E.

O Photometro que prova a economia das lampadas G. E.

Lampadas Edison Mazda

Lampy „MAZDA“ można nabyć tylko w sklepie Kompanji „FORÇA E LUZ DO PARANA“,
Ulica Monsenhor Celso, 44 — KURYTYBA

regu żona przekonała, że nie ujednolnieniu Skirgielle lecz Witoldowi należy oddać rządy nad Litwą. Żyje troską o ten lud ciemny i ubogi. Wysyła tam świątecznych kapłanów polskich, a za jej wstawieniem papież mianuje pierwszego biskupa wileńskiego, Andrzeja z rodu Jastrzębów, Polaka. Rozumiejąc zupełnie sprawiedliwie, że Litwini, obawiający się zniemczenia przez Krzyżaków, mogą obecnie obawiać się polskich kapłanów, uzyskuje w Czechach prawo utrzymania w Pradze w Kolegium Duchownym kilku młodych Litwinów, by się kształcili na kapłanów i jednocześnie zdobyli większą ogólną wiedzę, a następnie mogli ją szerzyć na Litwie.

W Krakowie dąży królowa do przywrócenia dawnej świetności Uniwersytetu, założonego przez Kazimierza W. i za zgodą papieża uzupełnia go wydziałem teologicznym. Umierając zapisuje na potrzeby tegoż uniwersytetu wszystkie swoje klejnoty.

Czuwa nad ogólnymi sprawami Państwa. Rozumiejąc, że Jagiełło, niedoświadczony w sprawach rządów w Polsce, i nie zdający sobie sprawy z in-

tryg, w jakie omotać mogłoby go tak Krzyżacy jak i Zygmunt Luksemburski, maż jej siostry Marji, nie poradzi sam, jeździ z królem na wszelkie zjazdy. Bierze czynny w nich udział. Piękność jej, urok świętości, który ją otacza, oraz wielka mądrość oddziaływują na zawziętych wrogów Polski. Poznornie przynajmniej zawierają się układy.

Jadwiga, Jagiełło i Witold wspólnie dążą do odzyskania ziem zebranych przez Krzyżaków Polsce: Pomorza oraz brzegów Bałtyku. Jak Polska tak i Litwa muszą mieć wrota otwarte do szerokiego świata. Winny mieć dostęp do morza. Do wojny między narodami chrześcijańskimi dopuścić nie chce jednak święta Królowa. Na jednym ze zjazdów z Krzyżakami mówi o tem otwarcie. W. Mistrzowi. Przepowiada, że po jej śmierci wybuchnie wojna i padnie w proch krzyżacka potęga i przemoc.

Pierwsza to jej przepowiednia. Drugą data Witoldowi, gdy ten wybierał się na wojnę z Tatarami. Jadwiga powstrzymywała księcia litewskiego i jego przyjaciela Spytka z Melsztyna od tej wyprawy, przepowiadając im straszną

klęskę. Przepowiednia spełniła się.

W bitwie nad Worską w r. 1399, padł pan Spytka z Melsztyna, zginął kwiat rycerstwa polskiego, a Witold zaledwie ucieczką uratował się ze straszego pogromu.

O miłosierdziu Królowej nie wspomina. Wiedzą o niem wszyscy. Matką była dla sierot, opiekunką starców, pocieszycielką nieszczęśliwych. Toteż lud ubogi w całym państwie znał ją i „Świętą Panią“ mianował za życia. Po śmierci Jadwigi wołano głośno, że zmarła „święta“. Świętość jej i czystość duszy, oraz wielka mądrość oceniał papież Bonifacy IX., który w sprawach Kościoła poufnie do królowej zwracał się, zasięgając jej rad i zdania.

Nie znalazła Jadwiga szczęścia w swem krótkim życiu. Nie szczędzono jej ani potwarzy, ani oszczerstw. Czernił ją w Rzymie Krzyżacy i Niemcy, w kraju przyjaciele Wilhelma podburzali przeciw niej króla. Nieufny i podejrzliwy Jagiełło, wierzący pomimo swej gorliwości chrześcijańskiej w różne pogańskie gusa, nie zdolen był ocenić mądrości i świętości swej małżonki. Nie umiał otoczyć jej należyty: szacunkiem. Ta

przedziwnie piękna królowa, najdostojniejsza z monarchiń, o której świętobliwym życiu ogólnie mówiono, narazona została na to, aby w obronie jej czci niewieściej występowała rycerze. Wszystkie bóle, udreki. Jadwiga przyjmuje z jak największą cierpliwością. Jedynie w cisy kościelnej u stóp Chrystusa płyną łzy Wielkiej Ofiarnicy. On Jeden zna głębiej jej cierpień.

Zaraz po jej zgonie lud pierwszy „świętą“ ją nazwał, do grobu jej śpieszyły rzesze wiernych, błagając „Świętą Panią Jadwigę“ o łaski przeróżne. Opowiadano o cudach, których za jej wstawiennictwem doznano.

Rozpoczęte w Rzymie starania o jej kanonizację dla niewyjaśnionych przyczyn upadły po jakimś czasie. Aż po wielu wiekach, bo w r. 1905 poruszył sprawę kanonizacji Jadwigi poeta Lucjan Rydel. W cztery lata zaś potem Biskup Władysław Bandurski w r. 1909 podczas dorocznego nabożeństwa, odprawianego w kościele Marjackim ku uczczeniu zwycięstwa grunwaldzkiego, jakby w natchnieniu zwrócił się do moralnej sprawczyńi tegoż zwycięstwa wołając: „Zbudźmy Jadwigę“. Słowa wo-

ty i natchnionego Dostojnika Kościoła naszego znalazły szeroki oddźwięk w społeczeństwie. Poczyniono znowu pewne kroki w Rzymie. Wojna światowa odsunęła tym razem na dalszy plan prace przygotowawcze do kanonizacji naszej Świętej Królowej.

Obecnie wracamy znowu do rozpoczętych prac i starań i słusznie, bo nigdy chyba Polsce nie potrzebna była tak wielkiej pomocy i dźwigni jak w obecnych latach. Wszak dziś, jak ongi, odwieczny wróg nasz, wyciąga ku nam drapieżną dłoń. Wydrzeć pragnie Polskę jej ziemię, dąży do powtórnego upadku naszej ojczyzny. Potrzebne nam wstawiennictwo naszej Orędowniczki. Zbudźcie należy Jadwigę, by dała Polsce moc do zwycięstwa, by dała jedność i zgodę narodowi i zespoliła go duchem miłości i ofiary. By dała Polsce obrońców.

Lecz pomnijmy na słowa natchnionego Biskupa. Ona, co miliony porwała ku niebu, milionów tylko zbudzi się wołaniem. Trzeba więc, by w całej Polsce rozległ się potężny głos. — Zbudź się Jadwigo, wstań nam z grobu, zbudź tysiące!

Wasze towary są transportowane najpewniej i najekonomiczniej

PRZEZ

Transportadora

Cerro Azul

Najlepiej zorganizowane przedsiębiorstwo transportowe --- OBSŁUGA CODZIENNA

BLIŻSZE INFORMACJE: Rua Marechal Deodoro 417 — Telefon 975 — Kurytyba

SÃO PAULO
Rua João Adolpho Nr. 4-a
Telefon 2-8553

SANTOS
Rua Tuyuty, 117
Telefon 3496

Ribeirão Preto
R. Dugue Caxias n. 26
Telefon 632

Rio de Janeiro
Rua Harmonia, 26
Telefon 4-3353

Morze może łączyć...

P. Radek o rozmoju Gdyni.

Redaktor «Zwiestij» p. Karol Radek złożył wizytę komisarzowi Rządu w Gdyni, a następnie zwiedził szczegółowo chłodnię luszczarnię ryżu, oraz urządzenia przeladunkowe, poczem objechał port na motorówce.

W rozmowie z przedstawicielem «Gazety Morskiej», red. Karol Radek powiedział co następuje:

«Dużo czytałem o Gdyni. Dopiero jednak bezpośrednie wrażenie powiedziało mi jak wielkiej pracy dokonała Polska na Pomorzu. Rozwój Gdyni pokazał, że port ten nie był wymysłem, a potrzebą. Teraz port gdyński jest wielkim historycznym faktem, którego cofnąć nie można. Obrona dalszych warunków rozwoju Gdyni jest nie tylko obroną pokoju, ale i wielkiego rezultatu wielkiej pracy. Jestem przekonany, że Gdynia przyczyni się do wzmożenia stosunków między Związkiem Sowieckim a Rządem Polską i serdecznie życzę Gdyni pomyślnego rozwoju».

W księdze pamiątkowej w magistracie p. Karol Radek wpisał: «Wielkie zwycięstwo pracy polskiej. Bodałby Gdynia wzmocniła dobre stosunki polskie ze Związkiem, oparte na wzajemnej pracy. Morze może łączyć».

Dwie lampy na rzece Warcie.

Celem zabezpieczenia lewego brzegu Warty i przedmieścia Oleandry Małe, magistrat m. Kalisza w porozumieniu z urzędem regulacji Warty w Koninie, postanowił przystąpić do budowy tam, które spowodują odpływ Warty i Zegliny w stare koryto rzeki. Roboty te będą rozpoczęte w najbliższych dniach.

Walka niemieckich portów z Gdynią

Prasa hamburska ogłasza komunikat, że z uwagi na groźną konkurencję, jaką koleje polskie stwarzają kolejom niemieckim w dziedzinie taryf dla tranzytu czeskosłowackiego przez Gdynię, koleje niemieckie zdecydowały wprowadzić z dn. 20 lipca stawki frachtowe równe polskim stawkom frachtowym, pobieranym od tranzytu z Czechosłowacji do Gdyni.

Zemsta za wystąpienie z partji komunistycznej.

We wsi Grabowice pow. bielskiego w stodołę Filipa Kraški wybuchł pożar. Ogień przerzucił się na sąsiednie zabudowania i strawił stodołę 4 gospodarzy. Straty wynoszą około 5.000 złotych.

Zachodzi podejrzenie, że pożar powstał wskutek podpalenia, którego dokonał któryś z członków KPZR za wystąpieniem Kraški z partji komunistycznej.

Promptus

Prysznic rozgrzewany z pomocą alkoholu, dla każdego domu. — Zwykły, ekonomiczny, praktyczny i nie niszczy się.

Minimalną ilość alkoholu za 100 reisów można sobie przygotować wysmieniałą KAPIEL, o którejkolwiek bądź godzinie, która może trwać 15 minut

Ostatni wyraz komfortu i wygod. Instalacja szybka i bez żadnych komplikacji. — Niema niebezpieczeństwa eksplozji.

WYŁĄCZNI PRZEDSTAWICIELE NA BRAZYLJĘ
NOCITI & CIA. LTDA.
CURITIBA — Rua Marechal Deodoro 335 — PARANA

Byr
„bar
od
K a t
opini o
wanie
«Niemcy
zku z os
przedsta
ckiego r
ska.
Aresz
cernu «
ta, wsl
no prz
gdzie st
policji.
Gdy w
w miesz
dował s
chowani
polskich
we i nie
sędziog
wanie a
odbyło
Tymczas
własne
sku. W
goń pon
dzienu
wanie o
niemieck
zwrócen
go i ca
gonia b
siłą mus
kania.
Dyr.
dzie do
wej za p

posiada
konuje
zakre
Godziny
do 18
Kur

512

Nik
ry i w
To
Wy
A t
już prak
Nie
ktor w
po Jana
Prz
Zdz
Dok
za sobą
Chł
Lec
będzia m
—
Zre
Z w
chłopak
Ale
Moż
padło.
Lec
z za chn
Nie
Wn
Prze
Ale
I ot
Chł
Bez
ktora.
W t
Lec
je i sapi
Za c
Chł
znajdują
chem poz
Poz
Nast
chustkę.
Zaw
Chł
Ską
Dok
torem i

Byr. Sniegoń Polak „bardziej niemiecki” Od rodowitego Niemca.

Katowice. — W tutejszej opinii oburzenie wywołało zachowanie się dyrektora kopalni «Niemcy» inż. Sniegonia w związku z ostatnimi aresztowaniami przedstawicieli kapitału niemieckiego na terenie Górnego Śląska.

Aresztowanego dyrektora koncernu «Donnersmarcka» p. Vogta, wskutek jego choroby chciano przesłuchać w mieszkaniu, gdzie stale czuwał posterunek policji.

Gdy władze śledcze zjawily się w mieszkaniu dyr. Vogta, znajdował się tam dyr. Sniegoń. Zachowanie się jego wobec władz polskich było wysoce niewłaściwe i nietaktowne. Zażądał on od sędziego śledczego by przesłuchanie aresztowanego dyr. Vogta odbyło się w języku niemieckim. Tymczasem sam aresztowany na własne życzenie zeznał po polsku. W czasie zeznań, dyr. Sniegoń ponownie zwrócił uwagę sędziemu śledczemu, by przesłuchanie odbywało się w języku niemieckim, przyczem sposób zwrócenia się do sędziego śledczego i całe zachowanie dyr. Sniegonia było tak wyzywające, że siłą musiano go usunąć z mieszkania.

Dyr. Sniegoń pociągnięty będzie do odpowiedzialności sądowej za przeszkadzanie władzy w

urzędowaniu, oraz za niewłaściwe odezwanie się do urzędnika w czasie spełniania przezeń funkcji urzędowych. Nie jest to pierwszy «występ» dyr. Sniegonia w obronie kapitalistów niemieckich, uprawiających na Górnym Śląsku szkodliwą dla państwa polskiego robotę.

U inspektora pracy w Królewskiej Hucie odbyła się rozprawa przeciwko dyr. Sniegoniowi za niewłaściwe traktowanie rady załogowej w kopalni «Niemcy», które uniemożliwiało normalne wykonywanie ustawowego przedstawicielstwa. W wyniku zeznań świadków stwierdzono, że zarzuty przedstawione przez radę załogową są prawdziwe. Tego samego dnia odbyła się druga rozprawa przeciwko dyr. Sniegoniowi u inspektora pracy za samowolne przegrupowanie robotników na kopalni «Niemcy» z grupy wyższej do niższej bez porozumienia się z radą załogową, jak również bez zgody komisji fachowej. Wskutek tego przegrupowania robotnikom zmniejszono zarobki. Zniżka płac objęła około 200 robotników. Opinia tutejsza i miejscowe dzienniki w słowach bardzo ostrych potępiają postępowanie dyr. Sniegonia Polaka, który szykanuje robotników polskich, gwałci obowiązujące ustawy w interesie kapitalistów niemieckich.

Wzmocniona akcja „Związku wyzwolenia Wilna”

Wilno. — «Związek wyzwolenia Wilna» uruchomił szereg kursów w miastach i miasteczkach pogranicznych.

Odbywają się one w Wilkowie, rzu, Poniewierzu i innych miejscowościach. «Zw. Wyzwolenia Wilna» dąży do zorganizowania bojowych drużyn litewskich, złożonych z młodzieży na wzór istniejącego przed parulatami związku «żelaznego wilka».

Ty sama jesteś winną!

Ze masz skórę pokrytą krostami, plamami. Tego by nie było, gdybyś stale używała

SABÃO RUSSO mydło perfumowane i mające właściwości lecznicze.

JAKO PŁYN: leczy reumatyzm, oparzenia, zadrażnienia, uderzenia; ranki i t. p. Wyśmienite do mycia głowy, pozabawia łupieżu, pozostawiając włosy jakby undulowane.

W MASIE: Polecane jako mydło toaletowe perfumowane, będące najskuteczniejszym środkiem na wszelkie choroby skóry.

W PROSZKU: Najbardziej ekonomiczne i najlepsze mydło do golenia. Używając go zapobiega się wszelkim irytacjom skóry.

Sprzedaz we wszystkich aptekach, drogerjach i składach kosmetyków.

Rozprawa przeciw OWP w żywiec

Żywiec. — Dnia 20 bm. rozpoczęła się w sądzie okr. w Wadowicach rozprawa karna przeciw przywódcom byłego Obozu Wielkiej Polski z Jerzym Ferenssem na czele o nawoływanie i zorganizowanie rozruchów antyzydowskich w dniu 24 marca br. w Miłowie i Rajczy, pow. żywiecki.

Oskarżonych sędzić będzie trybunał pod przewodnictwem sędziego s. o. Łodzińskiego. Na rozprawę, która potrwa przypuszczalnie około 10 dni, zawezwano 45 świadków.

Oskarżonych jest 41 osób.

Wędrujący piorun.

Ciekawy wypadek zdarzył się w mieszkaniu robotnika Stanisława Jezierskiego, (Jagiellońska 50). Nad Warszawą przeciągała tej nocy burza połączona z gwałtowną ulewą i porunami. W mieszkaniu Jezierskiego wszyscy domownicy układali się właśnie do snu, gdy nagle niezwykle silna błyskawica oświetliła pokój. Ku przerażeniu obecnych przez nawałny otwarty lufek wleciał piorun, który okrzyknął pokój, zapalił na łóżku materac wypchany trawą morską i wyleciał przez drzwiczki od pieca.

Instalacja elektryczna została całkowicie stopiona. Jezierski pożar ugasił.

Stanowisko Polski na Konferencji Ekonomicznej.

Na konferencji szefów delegacji państw eksportujących pszenicę, Polska była reprezentowana przez pełniącego obowiązki szefa delegacji polskiej dyr. Rejchmana w towarzystwie dr. Rogo i dr. Domańskiego. Stanowisko Polski sformułował dyr. Rajchman:

«Polska, która jest ważnym eksporterem żyta i owsa nie eksportuje takiej ilości pszenicy, aby mogła ona wywierać pewien wpływ na rynek międzynarodowy. Cena pszenicy wywiera jednak w pewnym stopniu wpływ na cenę żyta i dlatego Polska przywiązuje wielkie znaczenie do zawarcia porozumienia w sprawie pszenicy. Jeżeli porozumienie to wymaga bezpośredniego udziału w nim Polski, jesteśmy gotowi wziąć na siebie takie zobowiązania, jakie odpowiadają warunkom gospodarczym i potrzebom eksportu rolnego Polski».

Jedynym środkiem na kryzys jest kupowanie wszelkich potrzebnych rzeczy w „Club Mercadorias” każdy kupujący bierze udział w losowaniu Loterii Federalnej i w razie wygranej otrzymuje 2 razy wybrany przez siebie towar. W razie przegranej jest także w posiadaniu kuponu przez siebie towaru. Jedyny sposób gry w który nigdy przegrać nie można.

ul. 15 de Novembro 282

COLLEGIO IGUASSU

Gimnazjum fiskalizowane przez Rząd Federalny.

Praça Rui Barbosa, 401

Kursy: Początkowy, przyjmujemy do 1-ej klasy gimnazjalnej. Gimnazjalny i Maturalny — na które przyjmujemy kandydatów powyżej 18 lat, przygotowując do złożenia egzaminów z 3 klas z promocją do 4-ej klasy.

“Sparton”

Radjo odbiorczy aparat, który jest w stanie zachwycić każdego znawcę z powodu swej wyraźnej reprodukcji

AGENCI:

Casa Nickel

Rua B. do Rio Branco 122 TELEFON 695

Jedyna agencja w Kurytybie, wypłacająca wygrane na konicówce Loterii Parańskiej

A Favorita

Rua 15 de Novembro, 237 Sprzedaz bilotów Loterii Federalnej i Stanowych. 306-30-37

Charutaria Korbel

Rua José Bonifacio, 110 KURYTYBA

Posiada stale na składzie fajki — od 1\$300.

Cygarniczki od 200 reisów. Cygara — setka 7\$00, 200 różnych gatunków tytoniu, — tabaki do zazywania, tabakę turecką, oraz gilzy do papierosów, części do fajek i wszystkie artykuły dla palaczy. — Karty do gry.

Najwięcej odwiedzany skład przez Polaków.

HURT DETAL.

DYPLOMOWANY Lekarz-Dentysta Jan Skalski

posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelką pracę wchodzącą w zakres dentystryki, starannie i po najniższych cenach.

Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18. RUA AQUIDABAN róg BRIGADEIRO FRANCO

Kurytyba Paraná

Nikogo nie dziwiło, jeśli w nocy wychodzi z domu. Przecie nieraz chory i w nocy potrzebował pomocy.

To nie było nic podejrzanego.

Wyszedł więc na palcach na ulicę, że go nikt nie widzi.

A tymczasem przypatrywał mu się dobrze laborant, a właściwie teraz już praktykant aptekarski i poszedł za nim w kierunku przedmieścia.

Nie mylił się sądząc, że doktor idzie na cmentarz, gdyż za chwilę doktor w istocie otwierał furtkę, którą niegdyś Lankiewicz z córką przyszedł po Jana.

Księżyc od czasu do czasu pokazywał się za chmur.

Przy jego świetle widział chłopak, jak doktor otwierał furtkę.

Zdziwił się niemało.

Doktor zaś wszedł na cmentarz i ku zmartwieniu praktykanta zamknął za sobą furtkę.

Chłopiec nie wiedział co robić.

Lecz myśl o nagrodzie jaka go czeka od Krausego, gdy mu wszystko będzie mógł powiedzieć, co doktor robił, dodała mu bystrości.

— Przypomniał sobie, że opodal mur jest uszkodzony, pobiegł tam.

Zrećnie jak kot wdrapał się na dość jeszcze wysoki mur cmentarny. Z wewnętrznej strony był jakiś grobowiec tuż pod murem i po nim chłopak zszedł na dół i był na cmentarzu.

Ale teraz jak znaleźć znowu doktora?

Można się było bardzo łatwo natknąć na niego i wtedy wszystko przepadło.

Lecz chłopiec chytry z zimną krwią czekał, aż znowu księżyc zaświeci z za chmur.

Nie długo czekał.

Wnet bowiem znowu oblało białe światło kamienie i krzyże.

Przez chwilę nic prócz tego nie widział.

Ale usłyszał jakiś szmer.

I oto przy jednym z grobów stał doktor.

Chłopiec posunął się naprzód.

Bez szelestu, kryjąc się za krzyżem i kamieniem dotarł aż w pobliżu doktora.

W tem znowu księżyc schował się za chmury.

Lecz chłopiec słyszał dobrze, że człowiek stojący opodal ciężko pracuje i sapie.

Za chwilę znowu się wyjaśniło.

Chłopiec skryty za drzewem widział wszystko jak na dłoni.

Doktor zdjął z pagórka czworokątny kawał murawy i wyjmował ze znajdującej się pod nią jamy, jakieś przedmioty w których chłopiec ze strachem poznał ludzkie kości.

Pozbierał je do dużej chustki leżącej przed nim na ziemi.

Następnie położył kawał murawy znowu napowrót nad jamą i związał chustkę.

Zawiniątko wziął pod ramię i cicho poszedł do grobowca Kanieckich.

Chłopiec zdziwił się widząc, że on ma klucz od grobowca.

Skąd ten klucz do niego? Podrobiony może?

Doktor szedł a chłopiec zagryzł wargi, bo drzwi zamknęły się za doktorem i podpatrywanie się skończyło.

— Chcę go uszczęśliwić — szepnęła — nigdy jeszcze nikt tak nie kochał, jak ja go kocham.

Lampa zgasła, Anna poszła spać.

Było jeszcze wcale wcześnie, gdy na podwórzu sąsiadów Lankiewicza zebrała się grupa kumoszek.

— Cóżecie to widzieli moiście wy — spytała jedna, że nas tak tajemniczo wolacie.

— Oho — brzmiała odpowiedź — ja ani chwili dłużej tu mieszkam, mąż musi się wyprowadzić, bo te upiory człowiekowi kark skręca.

Kumoszkom bardzo się to spodobało.

Co, gdzie, jak? — pytały jedna za drugą.

— O mój Boże — jęczała tamta — widziałam tyle, że włosy stawały mi na głowie.

— Ależ opowiadajcie.

— Więc zaczynam, otóż dziś w nocy znowu miałam strzykanie w kościach.

— Ale mówcie o upiorach.

— No i budzę się i nic nie myślę sobie, aż tu naraz huk, jakby z armaty, ja do okna wyglądam na dwór i pomyślcie sobie jak się przeraziłam z komina domku czarodzieja bucha płomień, myślałam że umrę ze strachu, przeżegnałam się i schowałam się pod koldrę.

Okrzyki zdziwienia towarzyszyły jej słowom.

— Trzeba dać znać policji — rzekła jedna z nich.

— Na nic się nie przyda, mój już raz to zrobił, powiedzieli mu, że Lankiewicz nic złego nikomu nie robi i że nie ma powodu do występowań przeciwko niemu. Jak długo nic złego nie zrobił, należy go zostawić w spokoju.

— Niesłychane.

— Ja nic, tylko się wyprowadzam, jeszcze znajdę w mieście za tanie pieniądze spokojne mieszkanie.

W tem jedna z kumoszek wskazała na ulicę.

— Cicho — szepnęła — czarodziej idzie.

Rzeczywiście wrócił staruszek porannym pociągiem.

Z torebką w rękę szedł do domu i zapukał a drzwi się otworzyły.

Służąca wpuściła go, ale zaraz w pokoju córka objęła go za szyję i serdecznie powitała.

— Oto jestem znowu — rzekł z dumą ojcowską patrząc na piękną córkę — przybyłem jeszcze w czas, by kuzynowi eliksirem naszym uratować życie.

Anna prawie nie słuchała.

— Tak się cieszę — rzekła — tak tu było pusto i smutno.

— Nie było nikogo, radcy nie było?

— Nie, ojciec.

— Ani Sennickiego?

Anna zarumieniła się i ruchem głowy zaprzeczyła.

On wiedział, że ona nigdy nie kłamie.

Oczywiście, teraz co innego go zajmuje — rzekł, kto panuje na mo-
rzem, powietrzem, ten mało zajmuje się ziemią.

Zwyżka kursów po transakcji z Polską

LONDYN. — Organ angielskich kół bankowych i handlowych, «The Financial Times» w normalnym sprawozdaniu giełdowym przynosi wiadomość o spadku kursów akcji większości przedsiębiorstw angielskich i o podniesieniu się o 7% kursu akcji The English Electric Co Ltd.

The Financial Times pisze: wiadomość o zawarciu umowy The English Electric Co. Ltd. z kolejami polskimi wpłynęła na zainteresowanie się akcjami tego towarzystwa spowodowała zwyżkę ich kursów o 6 pensów do 7 szylingów i 9 pensów.

Jak wynika z tej wiadomości, angielski rynek finansowy ocenia fakt wejścia jednego z towarzystw przemysłowych angielskich w stosunki z Polską, jako poczynania pozytywne tego przedsiębiorstwa i daje temu wyraz w zwyżce kursów jego akcji. Jak wiadomo, The English Electric Co. Ltd. jest jednym z towarzystw, które parafowało układ z kolejami polskimi w sprawie elektryfikacji warszawskiego węzła kolejowego.

Szybowcowy rekord światowy pobity we Lwowie.

Świetnie rozwijające się szybownictwo polskie odniosło ostatnio ogromny sukces: młody pilot Aeroklubu Lwowskiego Piotr Mynarski ustanowił rekord światowy długości lotu nad szybowcu nad miastem.

Wystartował on o godz. 10 37 z lotniska w Skniłowie pod Lwowem na szybowcu «Komar» konstrukcji A. Kocjana, holowanym przez samolot. Po 8 minutach lotu holowanego, osiągnąwszy wysokość 600 metrów, pilot Mynarski odczepił się od samolotu i zaczął krążyć nad Lwowem, wznosząc się przytem na wysokość 1.600 metrów. Po 5 godzinach i 52 minutach lotu nad miastem Mynarski wylądował na lotnisku Skniłowskim.

Zaznaczyć należy, że pierwsze próby lotu szybowca nad miastem dokonane były dopiero przed dwoma laty w N. Yorku. Skonstatowano wtedy, iż nad miastem wytwarzają się silne termiczne prądy wznoszące.

Pierwszego lotu szybowcowego nad miastem w Polsce dokonał w r. ub. inż. Grzeszczyk, latając nad Warszawą. Rekord jego wynosił około dwóch godzin. Obecnie ustanowiony, rekord pilota Mynarskiego we Lwowie, który jest lepszy od wyników lotów nad miastem pilotów zagranicznych — przynosi nowe laury szybownictwu polskiemu, stawiając go na jednym z pierwszych miejsc na świecie.

Czerwony kur w Królowej Woli

107 budynków strawionych przez pożar

We wsi Królowa Wola, gm. Inowlódz — w zagrodzie Jana Łomińskiego wybuchł pożar. Palila się stodoła gdzie jeden z domowników zostawił zapaloną latarnię, od której zajęło się złożone w stodole siano. O ugaszeniu pożaru nie mogło być mowy.

Nadbiegli sąsiedzi, rzucili się na ratunek ognia jednak, targany silnym wiatrem przechodzącej niedaleko burzy przerzucił się na inne zabudowania.

Wies ogarnęła panika. Słomiane dachy i suche siano padły wnet pastwą płomieni. Zaczęto bić w dzwony. Na widok ogromnej łuny zaczęły nadjeżdżać okoliczne strażyska, które wraz z policją i ludnością rozpoczęły energiczną akcję ratowniczą.

Nad ranem pożar zlokalizowano. Według prowizorycznych obliczeń spłonęło około 30 domów mieszkalnych, 26 stodół z sianem, 26 obór i 25 chlewów. Ponadto wielka ilość narzędzi rolniczych, sprzętów domowych i inwentarza domowego.

Strat narazie nie ustalono. Z pomocą pogorzelncom pospieszyły pobliskie wsie i gmina Inowlódzka. Akcja straży ogniowej trwała przez cały dzień. Dochođenje w sprawie ustalenia szczegółowych przyczyn pożaru — w toku.

Auxiliadora Predial S. A.

PIERWSZA KASA POŻYCZKOWO - BUDOWLANA W BRAZYLJI

Bez procentów - Niema losowania

W CELU OSIĄGNIĘCIA WŁASNEGO OGNISKA DOMOWEGO

OBDAROWANI W KURYTYBIE W DNIU 30 CZERWCA 1933

Dr. Antenor Pamphilo dos Santos Rs: 30.000\$000
Leonardo Umbrio Patitucci Rs: 15.000\$000
Guilherme Richter Rs: 20.000\$000

SUMA Z PŁAT WSTĘPNYCH 75.000 KONTOW
Rozdanie w postaci budynków do 30 czerwca 3.770.000.000

CO 5 DNI JEDEN DOM

Curityba, Rua 15 de Novembro Nr. 412
Caixa postal Nr. 177. Telephone Nr. 484.

Livonius & Co.

gitary, mandoliny, skrzypce, gitarki, harmonie ręczne od 8 do 96 basów, harmonijki i różne inne instrumenty muzyczne.
Struny i akcesoria.

Zakład reperacyjny

NIE ZAPOMNIJ !!!
tylko w sklepie „HERTEL“

Praca Generoso Marques, 62

Jedynie farby i aniliny

„BAYER“

W PACZKACH PO 1 KILOGRAMIE

specjalne wskazówki użycia.
Esencje i olejki do fabrykacji likierów, wódek etc.

NIE SZUKAJ INNYCH

do farbowania wszelkiego rodzaju wyblakłych rzeczy we wszystkich kolorach.

Wielki wybór perfum, krajowych i zagranicznych. Przybory do higieny ust, jak kremy, mydła, szczoteczki etc.

Barwniki do napojów i przetworów owocowych
JEDYNI PRZEDSTAWICIELE

LÁ NO LUHM

161 Rua RIACHUELO 161

FABRYKA OBUWIA

ATAB
MIGUEL S. ATAB

Travessa Oliveira Bello, Nr. 17
Curityba — Paraná

Posiada zawsze na składzie ogromny wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach bezkonkurencyjnych. Przyjdźcie i przekonajcie się!

EK-modelista cesarskiej mody w Montevideo

przerabia kapelusze męskie na wszystkie fasony.

Prasowanie — odnawianie.

S ul. Marechal Deodoro 5
KURYTYBA 324-32-1934

Anna nie odpowiadała.
Starzec obejrzał się po pokoju.
— Widzę, że nie próżnowałaś podczas mej nieobecności — rzekł — cożeś robiła?
— Robiłam pewien eksperyment — rzekła z pośpiechem — dla naszych celów przydatny.
— Domyślam się, pewnie jakiś środek odmładzający, dziecko, tobie tego nie trzeba, masz dopiero osmaście lat i bogini — no, nie chcę ciebie psuć.
Ona uśmiechnęła się.
— Oczywiście — rzekł — nikt cię nie widzi, a ten którego kochasz, ten kiedyś może przyjdzie, na razie jest zajęty swoim dziełem, lecz to się zmieni, cierpliwości tylko, a będzie wszystko inaczej.
Podszed do szafy i wyjął z niej szkatułkę
— Patrz Andriu i mnie onegdaj nie udało się jedno dzieło, mimo, że sporządziłem dokładnie wedle przepisu. Kamień mądrości miał promienić a zgasł.
Mówiąc to pokazał córce kamień, ten sam który pokazywał radcy.
— Co za szkoda — rzekła Anna z zalem — tyle oszczędzaliśmy sobie trudu przy robieniu złota.
— Cierpliwości dziecko. Przypuszczam, że mi się jeszcze uda. Jeśli mieli go uczeni średniowiecza, dlaczegożbym i ja go nie mógł posiadać który znam skarby nowoczesnej wiedzy.
Wskazał na kamień.
— Mimo że zgasł, nie stracił całej siły. Kto w noc świętojańską włoży go na skronie, ujrzy rzeczy odległej przyszłości. Lecz nawet o każdej północy można widzieć za jego pomocą co inne osoby o tej porze robią.
Anna słuchała z przyjemnością.
— Tatku, tatusiu — rzekła — mam wielką prośbę.
— No?
— Podaruj mi ten klejnot — rzekła wyciągając rękę.
Lecz stary kiwał głową.
— Anno, chcesz być nieszczęśliwą? — spytał.
— Nie, chcę widzieć moje szczęście.
Staruszek włożył kamień do szafy i zamknął ją.
— Anno — rzekł drżącym głosem — kocham cię, ale tej prośby nie spełnię. Nie chcę, aby jedyna moja pamiątka po zmarłej żonie kochanej, abyś ty droga córko, konała w rozpacz. Kamień ten będzie na usługi zakonu masonów.
Raz jeden tatusiu — błagała dziewczyna.
Stanowczo nie, nieraz on sprowadzał nieszczęście.
— Ojciec!
— Nie chcę! Anioł śmierci buja w koło nas, a my ani nie przeczuwamy tego. My biedni, jesteśmy szczęśliwi tylko dlatego, że nie znamy przyszłości. Gdybyśmy zdołali zasłonić jej podnieście, wierz mi Anno, nie byłoby szczęśliwszych, niż my.
— Drogi tatusiu! jedną noc tylko — szeptała Anna.
— Wiesz, że ci nigdy niczego nie odmawiam. Tu jednak sprzeciwiam się stanowczo — nie chcę zakłócać słonecznej drogi twego życia.
Młode dziewczę uznało, że ojciec tym razem nie da się przebłagać.

W jej oczach malowało się namiętne pragnienie, lecz nie mogła wyblagać spełnienia prośby.
Ani ukradkiem nie mogła się dostać do kamienia, bo ojciec nosił klucz od szafy na szyi.
Wiele byłaby dała za to, aby tak o północy móc położyć sobie na skronie i jego zobaczyć.
Możeby zobaczyła kochanka, słowa jego możeby usłyszała.
Lecz nie miała nadziei.
Znała swego ojca.
Skoro już raz — co się rzadko zdarzało — odmówił jej czegoś, to musiał mieć powody i na nie się nie zdały prośby wszelkie.
— Ojciec — rzekła więc — a czy kamień ten posiada inne jeszcze właściwości?
Starzec spojrział na nią z uśmiechem.
— Tak — rzekł — ale tego ci też nie powiem.
— Dlaczego?
— Bo już, com ci powiedział, tak cię wzburzyło. Popatrz do lustra, jak wyglądasz! Czerwonaś jak w gorączce!
Anna utkwiała wzrok w podłogę.
— Tak bym chciała to wiedzieć — rzekła.
— Wiem, ale nie należy być zbyt ciekawą — odparł — już dawno natura to pokazuje. Skoro ktoś nie powołany zbliża się do jej świątyni, odpychają go straszne jakieś siły, tylko poważny badacz śmie przestąpić jej progi, a dalej i on nie dotrze.
— Ojciec! — zawołała Anna — a prawdziwy kamień mądrości odsłoni nawet najgłębsze tajemki przyrody?
— Oczywiście, ale ten, któryby go znalazł, sam go zniszczy. Natura to jest moc, która sztydzi z wysiłków człowieka.
Anna milczała, lecz myślała sobie:
Ach, gdybym go posiadała! Działalabym choćby wbrew naturze! Najskrytsze tajemki bym zbadała!

ROZDZIAŁ XCI

W cieniach nocy.

Doktor Lorenc z niecierpliwością oczekiwał nocy.
Ponieważ Wisia nie zupełnie jeszcze była zdrowa, kazał jej wcześniej położyć się spać.
Dziesiąta minęła, gdy schował do kieszeni klucz od bramy cementarnej i grobowca Kaniekich.
Następnie otworzył szybko jedną z szuflad, gdzie miał preparaty anatomiczne i spojrział badawczo na szkielet w regu pokoju.
Kościotrap jak zwykle był do połowy przykryty.
A gdzie doktor podział szkielet Jordana? Trudno na to odpowiedzieć. Doktor schował pod płaszcz duży jakiś okrągły przedmiot.
Ostrożnie obejrzał się w koło, czy go kto nie podgląda i był przekonany, że nikt go nie widzi. Siostra spała, służba był w kuchni.

Przyczyna na skórę...
dewszyst...
cena s...
od czasu...
szczotka...
związeta...
krowy b...
na brzuc...
podczas...
wraz z...
odpadną...
Takie p...
wywołuje...
ści do ro...
oprócz r...
rytów n...
rozwoju...
tek nagr...
sorzyty p...
nie, drap...
pokój, z...
a więc z...
czenie s...
mleka i...
mi pasor...
czyszczen...
Aby z...
należy n...
nie skórę...
łem doda...
środek d...
skórę. M...
dej aptec...
skórę do...
solonym...
bardzo d...
przem, a...
tylko zw...
Po 3 — 6...
tarza się...
pia otwor...
a pieprz...
na ich p...
należy je...
dzie dezy...
wytepić p...
Wszelk...

Powrót na łono Polski, którą szkalowali.

Rok 1930. — W pociągu międzynarodowym, jadącym z Warszawy do Paryża pełno. Specjalne wagony pełne okutanych w kozuchy postaci, wyswiechtane walizki i toboły jasno wskazują na rodzaj podróżnych: — są to emigranci.

Iwani i Stepany z pod Tarnopola i Kowla; jedzie Pietrek i Maciek z pod Łomży, Krakowa lub Warszawy. Jada sami lub wiozą ze sobą swe żony i dzieciśka, swe skromne mienie ruchome, kilka koszul, kaftany kurty i harmonję — oto cały ich majątek.

Wiozą na sprzedaż siłę swych mięśni, swe zamiłowanie do pług i kosy, swą wytrwałość w pracy, jadą by zamienić to na złote franki, pezy, milrejsy...

W tym polskim wagonie przez niemiecką ziemię jedzie czątką wsi polskiej. Nastroj wśród nich wysoce optymistyczny. Opowiadają o czekającym ich raj, o wysokich płacach, o ludzkim traktowaniu przez zagranicznych pracodawców, o łatwej pracy, o taniźnie życia i t. d.

O powrocie do Polski nikt nie myśli. W Polsce źle, w Polsce niema pracy, głód, żadnych zarobków, nędza, niesprawiedliwość — jednym słowem sto plag egipskich.

Rozwiązują się języki tych obywateli polskich o niepolskim duchu. Rozgadani wylewają całe kubły oszczerstw i kalumnji na Polskę, pewni, że im to ujdzie bezkarnie, bo już są poza granicami znienawidzonej Polski. Ci dopiero będą robili ładną propagandę Polsce! — całe szczęście, że jeszcze nie znają języka.

Rok 1933. W ciemnej uliczce koło portu przytułek dla bezdomnych schronisko utrzymywane przez konsulat. Tłum obdarzonych i głodnych robotników czeka w kolejce na «konsularną zupę». Są to ci sami którzy w roku 30-ym «ciekali» z Polzycy. Po dwuletniej tułaczce wśród obcych zmienili ton i dziś z przyjemnością można posłuchać ich zdania o kraju:

«W Polsce to mięso trzy razy tańsze, a kartofli to ci każdy gospodarz za darmo da!

«W Polsce jak stracisz pracę, to ci zasiłek wypłaca, a nie pozwolą z głodu na drodze zdychać!

«U nas gdy idziesz za pracą to po drodze nie łapią i pakują do turmy. Do kogo zajdziesz w drodze to nakarmi i przenocuje.

«Mój «patron» kazał mi po 16 godzin na dobę pracować — skarży się jakiś młodzik.

A u nas to, a u nas owo — jednym słowem sto łask ziemi obiecanej.

Słowa te są napewno szczerze, bo podyktowane rozgoryczeniem z doznanego zawodu, długą poniewierką i nędzą w wobym kraju, oraz upokorzeniem głodnego i zziębniętego emigranta.

Wracają więc «marnotrawni synowie» pod rodzinną strzechę, których do piero cierpienia i o samotnienie w dali od rodzinnej ziemi nauczyły cenić ten skarb, jakim jest «Ojczyzna».

Bieda jest dobrą szkołą i szkoda, że nie wszyscy krapśni uczniowie przejść ją mogą.

APTEKA HOMEOPATYCZNA DR. NILO CAIRO założona w roku 1911, własnością: CORRÊA LIMA Posiada wszelkie lekarstwa, które wchodzą w zakres HOMEOPATJI Ulica Aquidaban, 198 — Kurytyba

GOSPODARSTWO. Tępienie wszy u zwierząt domowych.

Przyczyną pojawienia się wszy na skórze zwierzęcej jest przede wszystkim zaniedbanie czyszczenia skóry. Konia czyści się od czasu do czasu zgrzebleniem i szczotką. Natomiast z innymi zwierzętami bywa bardzo różnie, krowy bywają pokryte gnojem na brzuchu i na nogach, dopóki podczas linienia na pastwisku wraz z odpadającą sierścią nie odpadną owe skorupy gnojowe. Takie pokrycie skóry brudem wywołuje obslabienie i skłonności do rozmaitych chorób. A więc oprócz rozmaitych innych pasorzytów mają i wszy warunki do rozwoju. Swędzenie skóry wskutek nagryzania jej przez te pasorzyty powoduje ciągle czochranie, drapanie i tarcie się, niepokój, zmniejszenie się apetytu, a więc z tem i powolniejsze tużczenie się, mniejszą wydajność mleka i t.p. To też trzeba z temi pasorzytami walczyć przez czyszczenie i pielęgnowanie skóry.

Aby zniszczyć wszy u bydła należy najpierw zmywać dokładnie skórę wodą z mydłem z małym dodatkiem Izołu. Jest to środek doskonale oczyszczający skórę. Moż a go nabyć w każdej aptece. Potem wyciera się skórę do sucha i naciera ją niesolonym tłuszczem świńskim z bardzo drobno tłuczonym pieprzem, ale tak gorącym, jak tylko zwierzę może wytrzymać. Po 3—6 dniach ponownie powtarza się ten zabieg. Tłuszcz zalepia otwory gbowe pasorzytom, a pieprz działa silnie drażniaco na ich powłokę. Tępiąc wszy należy jednocześnie przeprowadzić dezynfekcję budynku, żeby wytepić pozostałe pasorzyty. Wszelkich środków leczniczych

zawierających rtęć należy unikać, gdyż skóra zwierzęca jest na nie nadzwyczaj wrażliwa. Ocet, kreolina, odwar tytoniu słabo działają, a jakkolwiek niszczą ich jaja, tak, że chcąc je wytepić trzeba ich u żywać stale i tępić wciąż wylegające się wszy, zanim zaczną składać jaja. W oborach ciepłych i ciemnych wszy się rozmnażają najłatwiej.

Praktycy rolnicy zachwalają jeden bardzo skuteczny, tani, a nieszkodliwy środek na tępienie wszy u świń. We wszystkich miejscach, a zwłaszcza tam, gdzie jest cieńsza skóra i wszy najobficiej się gromadzą, np. za uszami, a także na grzbiecie, łopatkach, miejsca te należy smarować kwaśną śmietaną. Wszy natychmiast giną, śmietana niszczy całe ich pokolenie. A żeby nie dopuścić rozmnażania wszy, to zabieg ten tak długo należy powtarzać, dopóki całkowicie wszy nie wytepią. Jest to tak tani środek, że każdy go może u siebie wypróbować.

UZYWANY ofekalnie w wojsku ELIXIR „914“ Po kilku dniach użycia tego lekarstwa zauważyć można: 1.)—Krew czystą, wolną od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia. 2.)—Zniknięcie przyszców, egzemy, wrzodów, swędzenia, ran jęczących etc. 3.)—Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy. 4.)—Zniknięcie objawów syfilitycznych i wszelkich niedomagani spowodowanych przez syfilis. 5.)—Zoiądek i kiszki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914“ nie atakuje zoiądka i nie zawiera joduretu. Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali od specjalistów oczu i chorób syfilitycznych.

LEKARZE

DOM ZDROWIA SANATORJUM CHIRURGICZNE SZWAJCARSKIE — Rua 15 de Novembro, Róg ulicy Dr. Ubalidio do Amaral TELEFON 433 DR. G. LUENBERGER mający długoletnią praktykę w szpitalach europejskich. LEKARZ SPECJALISTA w zakresie Wysokiej Chirurgji, w chorobach kobiecych, przewodów moczowych. Porady od 10 do 12 i od 2—5, z wyjątkiem niedziel i sobót „po poł. PROMIENIE X, Promienie ultrafioletowe. Dżatermja chirurgiczna i ogólna. CENY PRZYSTĘPNE.

DR. JULIO MOREIRA Choroby kobiece, porody, moczo-płciowe, klinika ogólna. Syfilis. Konsultorium: rua Mar. Flor. Peixoto 794, obok apteki S. Sebastião. — tel. 440. Mieszkanie prywatne: rua Pedro Ivo 966. tel. 966. Załatwia wezwania w nocy.

DR. ANTONIO AMARANTE dyplomowany przez fakultet medyczny w Rio de Janeiro w r. 1917. Ogólna chirurgia — choroby oczu, uszu, nosa i gardła. Konsultorium: Apteka Sommer ul. Riachuelo, 138. Telefon — 3-5-1 od 9—11 i od 14—16 Wezwania do domów tel. 1-1-9-7.

DR. CARLOS MOREIRA Profesor fakultetu medycznego. Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła Konsultorium: Avenida João Pessoa 68 Nad apteką Avenida od 10-11 i od 3-5 pp. Rezydencja: ul. Visconde de Nacar, 860 Tel.8-8

DR. ROSALA GARZUZE Klinika ogólna Porady lekarskie od 1-jej do 3-jej pp. RUA BARÃO DO RIO BRANCO, 491 obok apteki AMERICA Telefon 418

DR. OSCAR ESPINDOLA Drogi moczo-płciowe, syfilis, choroby kobiece. Leczenie blenoragji i jej komplikacji, według najnowszych metod. Konsultorium: Rua 15 de Novembro 459 od 3-jej do 5 po południu. Telefon 92 Rezydencja: Rua Marechal Deodoro 262. Telefon 151

DR. BLEY ZORNIG Klinika ogólna—syfilis i drogi moczo-płciowe. Choroby kobiece. Leczenie Blenoragji i jej różnorodnych komplikacji u osobków obojga płci. Dżatermja, promienie ultrafioletowe. Konsultorium: Rua 15 de Novembro 121 nad Apteką „Internacional“ Rezydencja Rua 13 de Maio, 541 TELEFON 131

DR. EUGENIO LOPES Szef ambulatorjum Kliniki „Santa Casa“ Szef Kliniki Fakultetu Medycznego. Konsultorium: Apteka Tiradentes Pracę Tiradentes od godz 2 pp. do 4 pp. Rezydencja: ul. Aquidaban 300. Tel. 869. 325-32-1934.

DR. BRASIL VIANA Lekarz chirurg Z praktyką w najważniejszych szpitalach Paryża i Buenos Aires. Porody, choroby kobiece, drogi moczo-płciowe. Klinika ogólna. Porady: Pracę Tiradentes 898 (nad apteką Tiradentes od 10—12 i od 15—17. Rezydencja: ul. Dr. Muricy 285. Telefon 653.

DR. ARCHIMEDES CRUZ Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parafińskim Operacje, Porody, Syfilis, Drogi moczo-płciowe, Choroby kobiece. DYREKTOR-ZAŁOZYCIEL INSTYTUTU MEDYCZNO-CHIRURGICZNEGO W PARANIE. Promienie X, ultrafioletowe. Wyświetlania o wysokim napięciu. Dżatermja ogólna i chirurgiczna. Choroby dróg moczowych. Cystokopja i Kauteryzacja. Porady: APTEKA HUMANITARIA od godz. 2 do 6 ppot. RUA DR. TRAJANO REIS, 41 Telefon konsultorium 284 Rezydencja: ul. Almirante Barroso, 300. TELEFON 745 Przyjmuje pacjentów o każdej porze.

DR. CARLOS KELLER z praktyką w szpitalach europejskich KLINIKA OGÓLNA MEDYCZNO-CHIRURGICZNA. Specjalność: Syfilis, choroby skóry i włosów Leczenie starych zaniedbanych ran bez operacji. DJATERMJA I PROMIENIE ULTRAFIOLETOWE. Porady: Pracę Tiradentes 390 w APTEGE BRASIL od 10—12 i od 4—6. Mieszkanie prywatne Rua Comendador Araujo 970. — Telefon 424.

DR. MENDES DE ARAUJO Klinika chorób przewodu pokarmowego, zoiądek, kiszki, wątroba i wszelkie komplikacje wyżej wymienionych organów Leczenie hemoroidów bez operacji. Radykalne leczenie fistuly. Godziny przyjęć: od 2 do 6 po południu. PRACĘ TIRADENTES, Nr. 476 UWAGA: Załatwia pacjentów tylko w ramach swojej specjalności.

BADANIA: Krew, mocz, kał, płwocin, mleka i jakichkolwiek płynów organicznych. Laboratorium profesorów: Drs. Francisco & Carlos de P. Soares ul. 15 de Novembro, 225 1 p. CUBITYBA.

DR. DANTE ROMANÓ Z praktyką w szpitalach berlińskich Eks-internista Szpitala Ewangelickiego i Santa Casa de Misericordia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych, i kobiece. Promienie ultrafioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidów, wrzodów i nowotworów, chirurgia pochwy rozrodczej, jajników, przewodów, pęcherza, nerek, zoiądka, płuc, gruczołów, wątroby i t. d.

KONSULTORIUM: Pracę Tiradentes n. 554 (na górze apteki Minerva). REZYDENCJA: Pracę Senador Corrêa, 4.

DR. M. ISAACSON Profesor Fakultetu Medycznego na Uniwersytecie Parafińskim Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżatermja. — Promienie ultrafioletowe. Konsultorium: rua 15 de Novembro 257, 2 piętro. Tel. 1163. Rezydencja: Av. João Gualberto 221. Tel. 289.

DR. J. Vieira de Alencar Z praktyką w szpitalach Paryża i Berlina. Chirurgia choroby kobiece i dróg moczo-płciowych Konsultorium: Rua 15 de Novembro 36 Rezydencja Avenida Igussa 755 TELEFON 1023

DENTYSTYSCI Gabinet dentystyczny S. GONÇALVES PEREIRA chirurg-dentysta. 15 lat praktyki. Wykonywa wszelkiego rodzaju prace wchodzące w zakres zawodu. Jakość materiału zagwarantowana. Leczenie i wrywanie zębów bez bólu. KONSULTORIUM: Pracę Carlos Gomes, 163 — KURYTYBA.

MARJA KRYŃSKA Lekarz-dentysta godzinny przyjęć od 1-jej do 6-jej p. p. 137 MARECHAL DEOORO 137 Kurytyba Telefon 1255.

Klinika i Chirurgja Dentystyczna M. GOSŁAWSKIEGO w Marechal Mallet z długoletnią praktyką w Kurytybie, S. Paulo i Porto Alegre. Leczenie i wyjmowanie zębów bez bólu. Szczęki w kauczuku i w złocie. Ceny umiarkowane — wykonanie gwarantowane. Uwaga: Wyjeżdża 2 razy w tygodniu do Rio Azul i Rio Claro. 45-4-16

AFFONSO P. ETZEL Chirurg dentysta. Wykonywa wszelkie prace dentystyczne z gwarancją, 658 rua Marechal Floriano Peixoto, 658 I. piętro od 9 do 11 i od 2—6 pp.

Dr. Erasmo Gaertner Chirurgja, drogi moczo-płciowe i choroby kobiece. Profesor urologji Fakultetu Medycznego Dyrektor Instytutu Medycyny i Chirurgji w Paranie. Godziny przyjęć od 16 do 18-jej w Aptece Sommer Rua Riachuelo, 138 — Telefon 987.

Dr. Rocha Loures i Carmeliano Miranda Z praktyką w najważniejszych szpitalach w Rio de Janeiro. OBOK APTEKI STELLFELD Pracę Tiradentes, 535 Porady od 10-jej do 11-jej i od 3,30 do 5,30 pp. TELEFON 33 Rezydencja: ULICA CEL. DULCIDIO, 936

Uterogenol Doskonałe lekarstwo na doległości wosci macicy i brak miesiączki

LUCJAN STENCEL JR. DENTYSTA Konsultorium i rezydencja rua Dr. Trajano Reis, 325 Przyjmuje od godz. 9-jej do 6-jej.

RICARDO KEMPFER Lekarz dentysta dyplomowany w Niemczech z potwierdzeniem dyplomu w Brazylii Wyjmowanie zębów całkowicie bez bólu UZĘBIENIA Z HEKOLITU ETC. ETC. Godziny przyjęć: od 9 do 12 i od 2 do 6; w soboty od 9 do 1-jej. Konsultorium: PRACĘ CARLOS GOMES 20, piętro obok dziennika „O DIA“ Telefon 415. Rezydencja: Rua Visconde de Guarapuava, 417. Telefon 1022.

KLINIKA CHIRURGICZNO-DENTYSTYCZNA DR. OSCAR OTTO JR. Chirurg dentysta dyplomowany przez Fakultet Odontologiczny w Ribeirão Preto, Stan São Paulo Dziewięć lat praktyki w Rio, São Paulo i Paranie. Porady od godz. 8-jej rano do 9-jej wiecz. Konsultorium i rezydencja: Rua Dr. Trajano Reis N. 505

Robaki HOMEORENITIL E ANTI-VERMES Casa da Homeopathia Pracę Osorio 87—KURYTYBA

ADWOKACI Dr. Hostilio C. de Souza Araujo Dr. Flavio Carvalho Guimarães ADWOKACI Biuro: Budynek „Moreira Garcez“ Av. João Pessoa, 103 nad sklepem — sala N. 101-102 — tel. 491 Godziny przyjęć od godz. 9—12 i od 14—17.

DR. MANOEL VIEIRA B. DE ALENCAR I DR. ALARICO VIEIRA DE ALENCAR Adwokaci Biura: rua 15 de Novembro, 209. I. piętro. tel. 232. Rezydencja: Av. Iguassu, 105. TELEFON 1023.—KURYTYBA (310-31-42)

DR VICTOR DA COSTA V. VIEIRA adwokat ul. 15 de Novembro 416 1-e piętro Sale Nr. 5 i 6 telefon 1238 (331-33-1934)

DR. EDGARD CRUZ adwokat ZAŁATWIA sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, sprawy wojskowe i terenów. biuro ul. 15 de Novembro 416 1 piętro sale nr. 4 i 5. telefon 1238 Mieszk. pryw. ul. Aquidaban 420, tel. 837 MÓWI SIĘ PO POLSKU. 330-33-1934

Skład mebli każdego typu 215 PRACĘ TIRADENTES 215 Sprzedajemy i udzielamy dogodnych warunków spłat.

Magnezja płynna MURRAY niezawodna na choroby zoiądka

DR. SYLVINO P. DE ARAUJO. VORONOFF Brazylijski wynalazek FLUXO-SEDATINA Kobieta jest ocalałą, KOBIETA nie będzie cierpiła więcej na kolki maciczne i jajniki, bo FLUXO SEDATINA uleczy ją w 2-ech godzinach. KOBIETA nie straci życia z powodu porodu. KOBIETA, nie będzie już tak cierpiąca, ponieważ jej porody będą szczęśliwe, bez krotoku i bez bólesci. Pierwszy poród nie przedstawia już niebezpieczeństwa. KOBIETA, jednym słowem, jest uratowana, bo FLUXO-SEDATINA jest najlepszym środkiem, regulującym i uspokajającym dla chorób kobiecych, jak zatrzymania perjodu, wycieki, białe upławy, niedostateczność u dziewcząt. Panie w wieku 45 lat muszą unikać napuchnięcia, reumatyzmu i innych chorób wieku krytycznego (prekwi-tu) i w tym celu używać FLUXO-SEDATINA. Jest ona przepisywana przez przeszło 4 tysiące lekarzy.

Apteka Lacerda Alexander Otto e Cia Ltda. Pracę Carlos Gomes, 20 Poleca się Szanownej Klientell. (315-31-42)

ROZMAITOSCI

Jak leczą w Chinach

Chińczycy nie mają wcale zaufania do medycyny.

Nawet bogaci i postępowi nie zasięgają nigdy porady lekarza, lecz szarlatana — znachora.

Sposób leczenia, a zwłaszcza środki lecznicze znachorów są bardzo ciekawe: kaszel naprzekład, lecz się ususzoną i utartą skórą jaszczurki lub ropuchy, a chore oczy lekarstwem z wysuszonego świetlików; ból wątroby usuwa się przez stosowanie żółci, a choroby uszu — zastrzykiwaniem krwi węgorka.

W zakresie chirurgii chińskiej wchodzi tylko umiejętność otwierania żył i operowanie rozpalem żelazem. Ażeby zostać dentystą Chińczyk odbywa praktykę u stolarza, ucząc się od niego wyrwania haków wbitych w drzewo, żeby móc potem zupełnie w ten sam sposób wyrwać zęby swoim pacjentom.

Naturalnie, nie stosuje żadnych środków znieczulających, a krwotok po wyrwaniu zęba tamuje barbarzyński sposób, wkładając w ranę kilka ziarenek prochu, który następnie podpala.

Przysłowiowa cierpliwość i wytrzymałość Chińczyków jest zaprawdę wielką!

Zwyczaj picia kawy w Europie wprowadził Polak

Jerzy Kuleczycki znając język turecki, był tym bohaterem, który potrafił jako szpieg przedrzeć się przez całą armię turecką Kary Mustafy, która otaczała Wiedeń i donosił ważne wiadomości Sobieskiemu. Za jego bohaterstwo Kuleczycki otrzymał pozwolenie otwarcia kawiarni w Wiedniu.

Była to pierwsza w ogóle kawiarnia w Wiedniu, w której Kuleczycki, ubrany po turecku, ale ze staropolskim wąsem, nalewał gościom kawę prawdziwie turecką, czarną i nieosłodzoną. Płyn ten tak podniecał i ożywiał, że wiehliciele trunku używali go ponad miarę jako lekarstwo orzeźwiająca. Kuleczycki pewnego dnia dołał przypadkowo do swojej kawy, lub «moki», jak była zwana w tych czasach, dwie łyżeczki mleka. Rezultat był tak znaczny, że od tego dnia narodził się pierwszy melanz taki, jaki pije się dzisiaj na całym świecie.

Uczony holenderski wynalazł aparat, w którym materia organiczna utrzymuje się przez dłuższy czas bez konieczności zamrażania. Aparat ten wytwarza dokoła siebie na przestrzeni 125 stóp pole elektro-magnetyczne, w którym żaden produkt zwierzęcy lub roślinny, nie może się rozkładać, pomimo, że może mieszać się z powietrzem.

Jedną z największych browarni świata znajduje się w Pilźnie w Czechosłowacji. W piwnicach jej, których przejścia mają przeszło 5 mil długości, znajduje się 6,500 olbrzymich kadzi, z których wypuszcza się dziennie 80.000 galonów «dobrego, starego pilznera» na eksport prawie do wszystkich krajów świata.

W muzeum żywych osobliwości w Medfordzie, w Anglii, występował wielkolud mający ośm stóp i trzy cale wysokości. Obok olbrzyma popisywała się karliczka, wykonywała taniec na dloniach swego partnera. Para ta żyła ze sobą w wielkiej zgodzie, ale ślub kobiety z pięć razy większym od niej mężczyzną wywołał wielką sensację. Dyrekcja muzeum wprowadziła do programu nowy numer pod tytułem: «Najdziwniejsze małżeństwo świata».

Krew zwierzęca w rzeźniach nie jest marnowana. Wyrabia się z niej obecnie najrozmaitsze rzeczy, o jakich się ludziom nie śniło — lekarstwa, nawozy, kleje a nawet „guziki. Ze suchej krwi bydziej robione są dziś w Stanach Zjednoczonych podległego gatunku guziki.

Miesięcznik lekarski «American» podaje, że Dr. Fred H. Albee zrobił sztuczny duży palec i przyszył go do dłoni człowieka, który się urodził bez palca. Dr. Albee użył na palec kawałek kości przedgoleniowej z nogi pacjenta i skóry z jego brzucha. Palec został przyszyty, nerwy połączone i cyrkulacja krwi skierowana w należyty kierunek. Podobno pacjent posługują się dziś tym palcem przy ciężkiej pracy.

Brazylja jest co do obszaru większa od Stanów Zjednoczonych, ma jednak tylko jedną trzecią część ludności co Stany Zjednoczone.

W Boliwii jest około 3 000 000 mieszkańców; z tych przeszło połowa są Indianami czystej krwi a około milion jest krwi mieszanej. Ludność jest przeważnie katolicka.

Albanja ma 10.629 kw. mil obszaru, a ludności około 1.000.000. Armja jej składa się z 11,450 osób ze służbą obowiązkową.

Największy okręt świata, należący do linii Cunard, który został zbudowany w sławnych szkockich warsztatach okrętowych, ma na sobie przyrząd żyroskopowy, czyli tak zwany równoważnik, którego instalacja kosztowała milion dolarów. Żyroskop ten zapobiega kołysaniu się okrętu na najbardziej burzliwym morzu i utrzymuje zawsze okręt w równowadze. Nie zapobiega jednak tak zwanemu «sztorcowaniu» okrętu. To jest bujanie się jego od przodu do tyłu. Jednakże pokładanie się na boki jest zupełnie usunięte.

Na wyspie Jersey rośnie kawa pusta zwana «cesarską». Łodygi jej mają niestety od 12 do 16 stóp i używane są do robienia plotów. Z łydyg tych również wyrabia się raczki do parasolek i laski. Pięć główek takiej kapusty wystarczy do wyżywienia 10 wołów dziennie.

Siła trująca czadu jest tak wielka, że już 5 procent czadu w powietrzu oddechem może pociągnąć za sobą śmierć.

W Indjach istnieje sekta religijna tak zwanych jainistów, która tak silnie przestrzega doktryny nie zabijania i nie wyrządzania szkody żadnej żyjącej istocie, iż pobożny wyznawca tej sekty nie zabije ani nie strąci ze siebie żadnego owadu, któryby się pożywił na jego ciele.

Pewne piaski, gdy się na nie nastąpi nogą, wydają dziwne głosy. Do więcej sławnych i znanych podróżnikom należą tak zwane piaski «śpiewające» w Ameryce, «szczękające» piaski na Filipinach, «grzmiące» w Chile i «jęczące» oraz «śpiewające» piaski afrykańskie.

KORESPONDENCJE

Czas ustalić.

W artykule z tytułem powyższym, umieszczonym w „Gazecie Polskiej“ z dnia 27 lipca, porusza Autor temat najważniejszy, jaki dotyczy imigracji polskiej w Brazylii, t.j. wyszukanie odpowiednich centr do lokowania jej, ażeby w tych dobrze zorganizowanych osiedlach można było stworzyć korzystne warunki dla kolonistów, utrzymać ścisłą łączność z krajem ojczystym, tak moralną, jak materialną; czyli stworzyć silne grupy polskie na obczyźnie w których pozostanie duch rodzimy, biorący stały udział w budowie Państwa polskiego i utrzymujący z Niemcami stosunki handlowe.

To jest sprawa najważniejsza, która leży na sercu Państwu Polskiemu, jak i nam rozproszonym tutaj. Każdy z nas inaczej dąży do tego celu, ale że dążymy do niego wszyscy, to nie ulega wątpliwości.

Życie nasze w rozproszeniu jest niesłychanie ciężkie i trudne i nieraz maskować musimy rodzime cechy słowiańskie i żyć życiem zupełnie odmiennym, niż tego wymaga nasze wychowanie i przyzwyczajenia.

Grp polskich rozsianszonych po Brazylii jest wiele, ale i braków w nich widać dużo. Albo klimat zabójczy, albo oddalenie od kolei żelaznej tak wielkie, że wyprodukowanych płodów zbyć nie można, lub ledwie po cenie śmieśniej małej, lub też ziemia licha, dająca małe zbiory. Dorobek w tych warunkach jest minimalny i rozciąga się na dziesiątki lat. — Brak nam było zawsze ujęcia kolonizacji przez Władze polskie. Nigdy prywatna inicjatywa nie stworzy tyle co czynnik rządowy, który prócz możliwości zawierania korzystnych umów jest w stanie najlepiej zbadać teren i warunki odpowiednie dla osadnika i dać gwarancje stworzenia najkorzystniejszych dla niego.

W ten sposób zabrali się do kolonizowania: Niemcy, Japończycy, Łożyści, którzy osiedlają się gromadami całymi na terenach z rozmysłem wybranych i tworzą sobie życie odpowiadające ich potrzebom, przyzwyczajeniom, oraz przedkierunku zagospodarowania i dorobkowi.

Jestem najstarszym miernikiem w północnej Paranie, miałem więc sposobność obserwowania silnego rozwoju różnych tutejszych osiedli. Ludzie dawniej tutaj zamieszkali dorobili się olbrzymich fortun w zawrotnym tempie, do czego przyczynił się pierwszorządny gatunek ziemi i dogodne warunki transportu. Czas szalonych zarobków minął, ale możność dostaniego życia utrzymała się. Obcokrajowcy na swych działkach dorabiają się. Pierwsi Niemcy, potem Japończycy, Włosi Portugalczycy, w ostatnich czasach i Polacy coraz więcej napływają. Wszyscy budują się i rozwijają z taką energią i zapałem, że w oczach prawie rośnie ich siła. — Miasteczko Londrina zapoczątkowane w roku 1930, dziś ma mieszkańców 4000, domów blisko 1000, na instalację wodociągową, światło elektryczne, domów przybywa jeden dziennie. Ruch jest taki, że domu do wyjęcia znaleźć nie można. Całymi partjami zjeżdżają nowi osadnicy.

Przed dwoma laty, grupa Polaków wystarała się w Kompanji angielskiej o zarezerwowanie pewnego obszaru, około 1000 akrów, dla osiedlenia tam Polaków. Ponieważ znam te ziemie doskonale, teren wybrałmy jak najlepszy.

Pas ziemi o której mówię, o szerokości stosunkowo nie wielkiej, bo tylko 60 do 80 km. ciągnący się prawym brzegiem rzeki Parapanama, to złote jabłko Parany. Sieć dróg automobilowych, kolej żelazna ciągnąca się ze stanu S. Paulo do Jatahy nad brzegi rzeki Tibagy, teraz właśnie w dalszej budowie, by z czasem osiągnąć rzekę Parana, daje gwarancje coaz silniejszego rozwoju; czemu więc tutaj nie przyjedzi Komisja polska dla zbadania warunków kolonizacji, tak pod każdym względem sprzyjających jej rozwojowi.

Niemcy z S. Cathariny wysprzedają się tam, aby zdobyć ziemie tutejsze. Klimat jest zdrowy, ziemie najlepsze z całej Brazylii, wody dobre, doskonale rozmieszczone do podziału na loty, teren lekko falisty.

Jeżeli więc wolno mi tą drogą udać się do Władz polskich, proszę je usilnie: Prześlijcie tu komisję! Niech kolonisci polscy skorzystają z tego co już wypracowaliśmy pojedynczymi siłami. Niech nas nie zabraknie na tym wybranym pasie. Niech i Polacy stworzą swoje fazendy kawowe i ciągną z nich nie grosze zysku ale setki i tysiące.

Cambarà, 1 sierpnia 1933 r.

Inż. Ignacy Szańkowski

Skład gotowych ubiorów nowych i używanych.
J. SPIEGEL
Praca Zacharias, 5
Ceny przystępne dla każdej kieszeni.
307-30-42

Organizacyjny Zjazd Rolniczy w Valloes, Sta Catalerina.

Z inicjatywy inż. J. Sk. Kruszewskiego w dniu 30 lipca br. odbył się organizacyjny Zjazd Rolniczy w Valloes. Na Zjeździe tym został utworzony Okręgowy Związek Tw. Rolniczych w Valloes, w skład którego weszły następujące Towarzystwa: Tow. Rol.-Ośw. z kolokji Ouco. Tow. Rol.-Ośw. z Rio de Arreia. Tow. Pol.-Ośw. z Serra Chata. Tow. Rol.-Ośw. z Timbozinho. Tow. im. B. Glnwackiego z Serra das Mortes. Tow. im. „H. Sienkiewicza“ z Barra Mança.

Po udzieleniu odpowiednich wskazywek danemu tow. i po odczytaniu statutu przez Inż. J. Sk. Kruszewskiego wybrano następujący Zarząd O. Z.:

Prezes p. Jerzy Juraszek Vice prezes p. Franciszek Rudnicki, I sekr. p. Fr. Pinta, II sekr. p. Ludwik Jankowski, I kasjer p. Józef Zawadzki, II kasjer p. Jan Hłodziński, Komisja rewizyjna p. Andrzej Wal, p. Stanisław Honopka, p. Figura. Na zjeździe tym również byli obecni Instr. Ośw. p. J. Gauza i Instr. W. F. p. Gerbich.

Zarząd O. Z. T. R.
Prezes Jerzy Juraszek
Sekretarz Fr. Pinta

Staraniem obecnego Zarządu Tow. Rol.-Ośw. w Valloes, a przedewszystkiem z inicjatywy Prezesa p. Fr. Rudnickiego, pobudowano lokal szkolny. O obecnych czasach był to wprost nadzwyczajny wysiłek tak nielicznej Polonii jak w Valloes, jednak skoncentrowani, mężnie i solidarnie okazali, iż mają tą tętną ducha, że już i w przyszłości będą czerpać liczne korzyści kulturalno-ośw. z przedsięwziętej pracy.

I tak po dniu 30 lipca br. urządzono „festę“ której program był następujący: a) rozgrywki junackie, b) churasko, c) deklamacje d) przemowy, e) leilao, f) bal.

Miejskowa drużyna Junaka pierwszy mecz koszykówki rozegrała z drużyną Junaka z Nowej Galicji. Gra była bardzo piękna, prowadzona przez Instr. W. F. p. J. Gerbicha. Drużyna Junaka z Valloes jest więcej wyćwiczona, więc wynik był 28x12 na korzyść Junaków z Valloes.

Od godz. 10 do 12 z inicjatywy Inż. p. J. Sk. Kruszewskiego odbył się w lokalu szkolnym Zjazd nowo organizowanego Okręgowego Związku Tow. Rolniczych w Valloes.

Na Zjeździe byli delegaci towarzyszy z 7-miu kolonii przyległych Valloes. W godzinach obiadowych wszyscy pożyli się smacznym churaskiem, odpowiednio przyrządzonym przez p. I. Bojarskiego. W dalszej części programu odbyły się deklamacje dla młodzieży szkolnej, między innymi najlepiej deklamowały: Aniela Rudnicka i Balbina Juraszek.

Deklamacje były przepiękne śpiewem Junackim i dzieci szkolnych połączonym z muzyką pod przewodnictwem miejscowego nauczyciela p. Fr. Pinta. Po ukończeniu deklamacji i śpiewu przez miejscową organizację wystąpili do popisów Junacy i Junaczki z kolonii Ouco pod batutą Instr. W. F. p. J. Gerbicha śpiewali bardzo pięknie, za co publiczność obdarzyła ich huraganem oklasków.

Po skończeniu śpiewów i deklamacji przemawiali Instr. Ośw. p. Józef Gauza i adwokat Pedroza de Medeiros po portugalsku. Po przemowach orkiestra wykonała Hymny Polski i Brazylijski. Na zakończenie wieczorem odbył się bal, na którym było moc publiczności. Równocześnie zaznaczam, iż szkoła w Valloes dopiero od roku została otwarta i dotąd mieściła się w wynajętym skromnym domku.

Za wzorową pracę na niwie oświatowej towarzystwu Rolniczo-Oświatowemu w Valloes należą się słowa uznania.

Fr. Pinta.

UWAGA!!

Agencja Szczęścia
„A CURITIBANA“
Ulica 15 de Novembro, 146 (obok poczty)
W każdą środę wielkie ciągnięcie Loterii Parańskiej.

Bilety Federalne jak i Stanowe
Nie zwlekajcie
zaopatrzyć się jeszcze dzisiaj w bilet loteryjny.
Dla odsprzedawców specjalne ustępstwa.

PILNIKI
„Balfour“
Wszelkiego rodzaju narzędzia żelazne

BALFOUR⁶⁶
są artykułami pierwszej jakości, których trwałość jest zupełnie zagwarantowana
Fabrykowane przez firmę:
ARTHUR BALFOUR & CIA.
SCHEFFIELD — ANGLJA
Sprzedaż we wszystkich pierwszorządnych składach artykułów żelaznych.

Artykuły Kosmetyczne dla Pań i Panów.
Casa Max
AVENIDA JOAO PESSOA, 10
Najwyższa jakość — najniższe ceny
313-1 934

PRAWIE DARMO!!!
Gotowe ubrania od 45\$000
Ubrania na miarę.
Zakład krawiecki i skład ubrań gotowych
Praca Dr. Generoso Marques, 39
FILJA: Ulica Riachuelo, 234

!!! UWAGA !!!
Pranie i prasowanie ubrań od 4\$000
Farbiarnia parowa
„Guaira“
308 — RUA RIACHUELO — 308
— Telefon — 130 —

Największa i najlepsza
Loteria Federal
do Brasil
Na wzór loterii hiszpańskiej.
Losowania — środy i soboty
Losowaniu w sierpniu
2, 5, 9, 12, 16, 19, 23, 26 i 30
po 200, 500 i 1000 kontów
Zaopatrzyć się w bilety
ul. 15 de Novembro 467
8 sierpnia 1000 kontów
341-34-37

BACZNOŚĆ!
Ogólna likwidacja!
Kapelusze, koszule, krawaty, skarpetki, artykułu perfumeryjne.
WŁASNA WYTWORNIĄ CZAPEK
Wszystko po cenach ŚMIESZNIENI NISKICH.
Mazer & Cia,
66 Rua 15 de Novembro 66
MÓWI SIĘ PO POLSKU

Najlepsza kawa
„AMUR“
Palarnia i przygotowanie mielonej kawy.
930 — r. Ivahy — 930
Kurytyba — tel. 1037
S. AMUR FERREIRA DO AMARAL.
Wielki skład drzewa opałowego, rąbanego i w klockach.

ul. 15 d
Odlot d
o god

wtorki, śro
pasażerowie
Ostatni czas n
11 w agencji i

Z A S
ALBERTO
15 de N
Phone, 64

ADM DO
AOMUNDODASCASEMIRAS

ul. 15 de Novembro

gdzie można
materjały we
niejszych de
ŚMIESZ

UWAGA: P.P.
Ią ze spec

BÓL PIER
REUMATYZM
BÓL ZĘBÓ
NEW RALG
ZACIECIA, SKALECZ
BÓL USZU
KŁÓCIE
ŚWIEŻERA

Kowal-mechan
zajęcia. lub dzerz
nego. Wiadomość

Café
PALENIE
K
Fortunato
Telefon N°
dla telegra
Rua Comm
jo M
Curityba

FABRYKA
Au
JÓZER
Wyrabia cu
szych gatun
ki owijane v
we wszystk
Ul. Martim
Kurytyba-
Telefon

AEROLLOYD A IGUASSU S.A.

ul. 15 de Novembro 294
Odlot do São Paulo
o godzinie 12,30

wtorki, środy, czwartki i piątki
pasażerowie — poczta — bagaż
Ostatni czas na nadanie poczty godz.
11 w agencji i godz. 11,30 na poczcie
340-34-46

ELIXIR BI-JODADO
SANTO EXPEDITO

LABORATORIO SANTO EXPEDITO
DE PRODUTOS FARMACÉUTICOS
FERNANDO WERLANG
SANTA CRUZ - R. G. DO SUL

ZASTĘPCY
ALBERTO NIGRO & CIA.
15 de Novembro, 517
Phone, 642 — CURITYBA

ADMONDO DASCASEMIRAS
DOKĄD TAK SPIESZYSZ?
ul. 15 de Novembro, 129 — KURYTYBA
gdzie można otrzymać najlepsze
materiały we wszystkich najmod-
niejszych deseniach po cenach
ŚMIESZNIE NISKICH.
UWAGA: P.P. krawcy korzystają
ze specjalnych ustępstw.
320-32-39

BÓL PIERSI
REUMATYZM
BÓL ZĘBÓW
NEURALGJA
ZACIECIA, SKALECZENIA
BÓL USZU
KŁÓCIE
ŚWIEŻE RANY
Sta Helena
BALSAMI

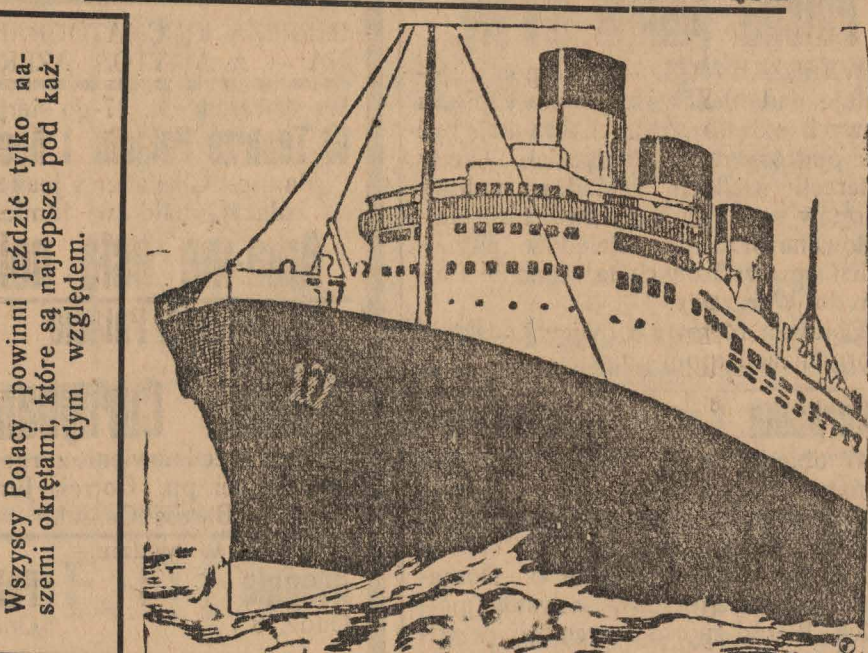
Kowal-mechanik specjalista maszyn
rolniczych poszukuje
zajęcia. lub dzierżawy warsztatu mechanicz-
nego. Wiadomość w Redakcji pod W. R.

Café Cury
PALENIE I MIELENIE
KAWY.
Fortunato Leite Dias de
Paiva
Telefon N° 1179. — Adres
dla telegramów: «TYBA»,
Rua Comendador Arau-
jo Nr. 107.
Curityba Paraná

FABRYKA CUKIERKÓW
Aurora
JÓZEFA KULI
Wyrabia cukierki w najlep-
szych gatunkach i karmel-
ki owijane w papier «balas»
we wszystkich odmianach.
Ul. Martim Affonso, N° 555
Kurytyba-Paraná - Brasil.
Telefon Nr. 12 — 70.

Hotel Polski
(HOTEL MARTINS)
Marcina Jarugi
Curityba ULICA RIACHUELO 114 Paraná
Vis á vis Pałacu Muncypalnego róg placu Dr. Generoso Marques
Telefon, 989 — Caixa postal, 463 — Adres telegraficzny «HOTEMAR»
Urządzenie pierwszorzędne w modnym żelazo-betonowym pałacy-
ku, z wszelkimi wygodami i higieną.
KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA. • CENY PRZYSTĘPNE. • SALÓN NA PRÓBY I WZORY.

Polsko-francuskie linje okrętowe
CHARGEURS REUNIS I SUD ATLANTIQUE

Wszyscy Polacy powinni jeździć tylko aa-
szemi okrętami, które są najlepsze pod każ-
dym względem.

Informacji bezpłatnych w języku polskim i portugalskim udziela jedyny przedsta-
wiciel na Parag

THEOPHILO G. VIDAL
Praça Carlos Gomes 315 — 321 — CURITYBA —

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI
DLA AMERYKI POŁUDNIOWEJ
KAPITAŁ ZREALIZOWANY Frs. 100.000.000,00
KAPITAŁ REZERWOWY Frs. 137.000.000,00

Centrala: PARYŻ
Oddziały w Ameryce Południowej: Buenos Ayres, Rosario de Santa
Fé, Valparaiso, Curityba, São Paulo, Santos, Rio de Janeiro, Porto Ale-
gre, Rio Grande, Pernambuco, Araraquara, Barretos, Botucatu, Caxias,
Espírito Santo de Pinhal, Jahu, Mococa, Ourinhos, Paranaguá, Ponta
Grossa, Ribeirão Preto, São Carlos, São José do Rio Pardo, São Manoel.
Oddział w Kurytybie: ULICA 15 I NOVEMBRO, róg ul. 1º de Março
Bank Francusko-Włoski posiada w Polsce następujących
korespondentów:
Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa,
i Bank Francusko-Polski, Warszawa.
którzy, dzięki wielkiej ilości filij własnych i agentów rozgałęzionych
po całym kraju, umożliwiają przesyłki pieniężne do najdalej położo-
nych miejscowości w Polsce, w złotych polskich i w innych walutach.
Oddział Banku Francusko-Włoskiego w Kurytybie
posiada zawsze kurs złotego polskiego. Wystawia czeki i przekazy pieniężne w
złotych polskich, t. j. zatawia zlecenia swych polskich klientów na najdogod-
niejszych warunkach.

Casa de Saude
SÃO FRANCISCO
DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA
— CURITYBA, ULICA SÃO FRANCISCO, 25 —
DR. JORGE MEYER FILHO

Na sposób nowoczesny urządzona klinika. Wzorowa czystość i higiena.
Up rzejmaobsługa. — Ceny przystępne.
Nowoczesny aparat Roentgena. — Sztuczne ultra-fioletowe promie-
nie słoneczne. — Zystoskopia i t. d.
Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach,
stosowanie sztucznego pneumothorax w cierpieniach płuc.
Godziny przyjęć: Od 10 do 11,30 i od 4 do 6 wiecz.

PIERWSZORZĘDNY POLSKI SKŁAD
ARTYKUŁÓW SPOŁYWCZYCH
Stanisława Popiela
Rua Floriano Peixoto Nr. 2331 — CURITYBA
Artykuły spożywcze w najlepszym gatunku sprowadzane bez
pośredników za gotówkę.
Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne.
Kupuje wszelkie produkty kolonialne i płaci po
najlepszych cenach.

DR. LUDWIK WOLSKI
ADWOKAT
UNIAO DA VICTORIA
Paraná

Na choroby oczów
Collyrio Amarello
DE CHAVES

„Cruzeiro“
i
Surpresa

jedynie mąki, które powinny być
używane przez wszystkich, którzy
dbają o swe zdrowie.

Młyn w Joinville (Caixa Postal, 110)

AGENCI W KURYTYBIE
LATTES & Cia.
Caixa Postal, 325 - Telefon 7-2-2 - Praça Zacharias, 5 - Curityba

BRONCHITINA
„CHAVES“
JEST PRAWDZIWYM SPECYFIKIEM NA
KASZEL.

List, który zawiera prawdziwy skarb

(w Porto Alegre, R. G. do Sul).
Pan P. Silveira poważany funkcjonariusz z oddziału rachunkowości w
biurze drogi żelaznej R. G. do Sul, mieszkający przy ul. General Li-
ma e Silva 549, mówi: „Czuje się w miłym obowiązku zakomunikowa-
nia Sz. Panu, iż POMADA MINANCORA jest jedyną która triumfuje
w obecnych czasach w leczeniu WRZODÓW etc., gdyż żadna in-
na dotychczas jej nie doścignęła, czego najlepiej dowodzą moje pró-
by osobiste. Cierpiełem przed 5 laty na wrzody na jednej z nóg, na które nie mog-
łem znaleźć skutecznego lekarstwa przez przeciąg całego roku. Zrozpaczony posta-
nowiłem spróbować jeszcze POMADY MINANCORA i nie zawiodłem się, gdyż w
przeciągu 3 dni (trzech dni!!!) rany, jakby na zaklecie, zaschły, pozostawiając za-
ledwie blizny, które mogą służyć jako dowód tego, co powyżej powiedziałem. Wo-
bec tego, macie w mnie gorącego propagatora świetnej pomady MINANCORA,
która nigdy nie zawodzi. Wielu osobom cierpiącym na różne rany i wrzody, doradzi-
łem użyć niezwłocznie POMADY MINANCORA, za co już po paru dniach odbie-
rałem szczerze podziękowania, które składam w pańskie ręce. Nie są to słowa zmyś-
lone, jak się tutaj często dzieje, lecz prawdziwe i szczerze, które stanowią dowód
mojej wdzięczności, wyrażenie której uważam za nieodzowne, jakkolwiek tak późno.
Niedawno pewna pani, której synek miał GŁOWĘ POKRYTĄ WRZODAMI, skarżyła
się, że lekarz przepisał no to zastrzyki, z których każdy kosztuje 18\$. Doradziłem
jej pomadę, którą sam już się wyleczyłem i po upływie tygodnia owa pani przyszła
aby podziękować mi za dobrą radę, w rezultacie której po nieznanym wydatku
3\$ na jedno pudełko tej prawdziwej królowej pomad „MINANCORA“, dziecko zo-
stało wyleczone. Wobec tego gratuluję Panu tak ważnego wynalazku i łączę ponow-
nie wyrazy podziękowania za doznane wyleczenie. (a)
MIŁOSIERNIDZIE jest wielką cnotą. Bądź miłosier-
nym: zalecaj pomadę Minancora
potrzebującym Nigdy nie istniała podobna na świecie. U-
mieść niniejsze w takim miejscu aby wszyscy mogli czytać, a
spełnisz dobry uczynek.
Sprzedaż w całej Brazylii. Drogerja Hess. Rio, R. 7 de Setembro 61, posiada na
składzie wszystkie produkty „MINANCORA“.

JEŻELI CHCESZ KUPIĆ PIERSCIONEK
ALBO OBRĄCZKI ŚLUBNE,
ZWRÓĆ SIĘ DO

Jedynego Polskiego Zakładu Jubilersko-złotniczego
KAZIMIERZA WOJNAROWSKIEGO
RUABARÃO DO RIO BRANCO, 338
Wszelkie reperacje uskutecznią się z gwarancją

Gia. Territorial „CAJURU“

LOTY NA SPŁATY OD 12\$000 NA NAJ-
PIĘKNIJSZYM PRZEDMIĘCIU KURY-
TYBY, 2.880 METRÓW OD STACJI
KOLEJOWEJ.
416 RUA 15 DE NOVEMBRO 416

Lustra, szlifowane szkła do mebli i okien
Najtaniej kupić można tylko w
Vidracaria „Vitraux“
Reinaldo v. Osten

— 254 Rua Marechal Deodoro 254 —
telefon 1-3-3-5 — Kurytyba

Odnawianie ubrań, farbowanie na do-
wolne kolory.
PRALNIA I FARBARNIA CHEMICZNA

Tinturaria Romania
Rua Cruz Machado 38

Zawsze na składzie wybór ubiorów no-
wych i używanych po najniższych cenach

PENSIJONAT POLSKI
Fr. Stępniewskiej,
gdzie można tanio, dobrze i wygodnie
zamieszkać.
Rua Aquidaban, 275 — Kurytyba

CAFÉ
ALHAMBRA
Rua 15 de Novembro, 381

est miejscem najbardziej uczęszczanem
przez członków Kolonii Polskiej
w Kurytybie.

„A BRANDINA“

Wielka Fabryka parowa
cukierków, pastylek gumo-
wych, pomadek, cukie-
ków pierwszorzędnych itd.

Cukierki malinowe, kokosowe, migto-
we, cytrynowe, ananasowe, truskaw-
kowe, bananowe, mleczne i gumowe.
Oprócz tych są jeszcze inne gatunki
specjalne, nowego formatu, które w
każdej chwili można nabyć po ce-
nach bardzo przystępnych. — Upra-
sza się Szanownych Rodaków o łas-
kawe przekonanie się, że są najtań-
sze i najlepsze w Kurytybie.
Każdy Polak powinien kupować tylko
cukierki z polskiej fabryki
„A BRANDINA“

Specjalność fabryki: Jaja Cukrowe!
BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado, 300-304
Curityba — Telefon, 1423 — Parana

ELIXIR DE NOGUEIRA
Jest używany skutecznie w nast-
ępujących chorobach:

skrofuły, bubony,
zapalenie macicy,
wycieki z uszów,
wywiotra, fistuła raka
syfilitycznego,
pryszcze, białe u-
pławy, wrzody i naro-
śle, świerzb, reu-
matyzm, plamy na
skórze, niedomagania
wątroby, bóle
w piersiach, narośle
na kościach, pui-
sowanie tętnic i
wogóle wszystkie
choroby pochodzą-
ce z krwi. Wielce skuteczny
środek oczyszczający krew.

Wielki skład obrazów i dewocji, książek do
nabożeństwa, obrazków, krzyżyków, krop-
lic i t. p. Oprawa książek — fabryka
pieczętek i kajetów.

Drukarnia
Na składzie artykuły szkolne, papier,
koperty i t. p.

C. E. SCHULZ & Cia.
Rua Barão do Seppo Azul 66-72 — Kurytyba.

CENY OGŁOSZEN.
 Za jeden centymetr na stronach 8 i 9 1\$000
 Na 5, 6, 7, stronie za centymetr jednołamowy 2\$000
 Na drugiej stronie 3\$000
 Na 10 stronie 4\$000
 Na pierwszej stronie 5\$000
 Cała 3-cia i 10-ta strona za jeden raz 300\$000

GAZETA POLSKA

W BRAZYLII

CENY OGŁOSZEN.
 Drobne ogłoszenia 100 rejsów za wyraz. Matrymonjalne 200 rejsów za każdy wyraz. Dla poszukujących pracy — bezpłatnie. Zniżka dla ogłaszających więcej niż jeden raz: od 2 — 5 razy 10 proc.; od 6 — 15 razy 15 proc.; od 16 — 25 razy 20 proc.; od 26 — 40 razy 25 proc.; od 41 — 52 razy 30 procent. Ogłoszenia Towarzystw polskich i nekrologi 50 procent zniżki za każdy raz

TELEGRAMY

LONDYN. — Plan uzdrowienia stonków gospodarczych świata wypracowany przez Roosevelta znalazł pełne uznanie w Anglii. Lord Trent jest za bezwarunkowym poparciem planu amerykańskiego.

LONDYN. — Izba posłów postanowiła, by na przyszłość ludzie, którym dowiedziono okrucieństwo w obchodzeniu się ze zwierzętami nie mieli prawa przez określony czas posiadania psów pod karą 25 funtów szterlingów lub 3 miesiące więzienia. Równocześnie pomiędzy poprawkami kodeksu karnego uczynionymi przez gabinet Hitlera w Niemczech figuruje kara sześciu miesięcy więzienia lub 10.000 marek za maltretowanie zwierząt.

LONDYN. — Studenci angielscy stworzyli związek, mający na celu niesienie pomocy studentom i profesorom niemieckim, którzy zbiegli ze swej Ojczyzny z powodu prześladowań religijnych, prasowych i politycznych.

SZANGHAI, Chiny. — Armia mandżurska złożona ze 60.000 ludzi najeżdża terytorjum chińskie, a także japończy sprowadzani działaniami generała Feng-Yu-Siang rozpoczęli znów kroki nieprzyjacielskie.

BERLIN. — Rząd wydał rozkaz by we wszystkich szkołach pruskich tak młodzież jak i profesori oddawali pozdrowienie przez podniesienie ręki na sposób faszystów włoskich.

Więści nadeszłe dn. 10 z Kuby głoszą iż dalej trwają walki uliczne. Na skrzyżowaniu ulic i w oknach pałacu umieszczono karabiny maszynowe. Ambasador Stanów Zjednoczonych Welles konferował przez telefon z Washingtonem, a następnie udał się do prezydenta i radził mu by ustąpił na jakiś czas, wzięwszy dla porozu urlop. Miejsce jego mógłby zastępować kto inny, n. p. pan Cazarides. Machado nie chce słyszeć o ustąpieniu a jego przeciwnicy twierdzą, iż chce wywołać interwencję Ameryki Północnej by móc obudzić patriotyzm tłumy i w ten sposób utrzymać się przy władzy. Oczekuje się przybycia dwóch okrętów wojennych amerykańskich, które miano widzieć krążące w pobliżu wyspy. Prezydent Machado rozpo-

ządza podobno 12-tysięczną armiją dobrze wyćwiczoną i dyscyplinowaną.

Nowy Jork. — Wiley Post wyładował w Nowym Jorku po dokonaniu lotu naokoło świata w przeciągu 186 godzin 50 minut. Lotnik pobił swój poprzedni rekord o przeszło 21 godzin.

Lotnik Bienesfield było jasno oświetlone olbrzymimi reflektorami. Chociaż Post przybył o godzinę wcześniej, aniżeli przypuszczano, na lotnisku zebrało się około 40 tysięcy widzów. Mimo nadzwyczajnych zarządzeń policji, z największym trudem zdołano, zarówno aparat, jak i bohaterstwo lotnika ochronić przed rozentuzjazmowanymi rodakami.

Lotnik robił wrażenie niezwykle wyczerpanego i na skutek nieustannego w ciągu 8-10 dni lataśa śmigła zupełnie ogłuchł. Z samolotu musiano go wynieść. Pierwszy i jedyne jego słowa były: „Well, dopiąłem swego... Jestem bardzo zmęczony”.

London. — Z Tokio donoszą, że straty wojsk japońskich podczas kampanji mandżurskiej w czasie od 21-go września 1891 r. do 15-go lipca 1933 wynoszą 2.530 zabitych oraz 5.896 rannych. Poza tem 1.868 olicerów oraz szeregowych, wskutek wielkich mrozów, odniosło ciężkie odmrożenia. Straty chińskie w tym okresie, włączając walki w Dzeholu i pod Pekinem oceniane są na zgorą 100 tys. ludzi.

Ustąpienie Interwentora.

S PAULO. — Przed wyjazdem swym do Rio, który nastąpił w dniu 15 b. m., gen. Daltro Filho interwentor Stanu S. Paulo oświadczył, że udaje się do stolicy wyłącznie w celu zgłoszenia swej dymisji ze stanowiska Interwentora, żądając równocześnie wyznaczenia zastępcy.

Falszywe znaczki pocztowe

Z powodu ukazania się w obiegu ogromnej ilości fałszywych znaczków pocztowych 200 rejsowych, drukowanych w kolorze czerwonym, minister Poczty wydał dekret mocą którego cała emisja wspomnianych znaczków zostanie wycofaną z obiegu, a zastąpioną nowymi o tej samej wartości. Dla uniknięcia strat przez publiczność dyrekcja pocztowa będą dokonywały wymiany przez okres 6 miesięcy.

Polska buduje okręty.

WARSZAWA 15. — Rząd polski debatuje nad możliwością budowy pięciu nowych okrętów, których dwa mają być dla podróży transatlantycznych. Oferty czterech wielkich zakładów budowy okrętów są obecnie sprawdzane i kalkulowane przez specjalistów angielskich sprowadzonych na rządanie Polski do Warszawy.

Donoszą również o mającej nastąpić reorganizacji armji polskiej.

Herbatka u p. Konsulostwa.

W ubiegłą środę dnia 9 sierpnia państwo Konsulostwo Staniewiczowie podejmowali w swych gościnnych salonach herbatką, liczne grono osób z okazji pobytu w Kurytybie p. Domaniwskich, znaney pary artystów polskich. Wśród zaproszonych byli przedstawiciele Kolonji polskiej, osoby ze świata towarzyskiego, wojskowi i cywilni.

W tradycyjnie miłej atmosferze, wśród sympatycznej rozmowy rozbawieni goście spędzili niezapomnianych kilka godzin.

Służąca do wszystkiego potrzebna. Wianomości rua Conselheiro Carão 55 lub na 15 de Novembro 69. 36-37-38

Europa pod znakiem Wojny?

Pogwałcenie nietykalności granic Szwajcarii przez oddział hitlerowców.

LONDYN. — Niezwykle ożywienie i komentarze wywołała wiadomość o inwazji terytorjum szwajcarskiego przez regularny oddział hitlerowców w dniu 14-go b. m., pod pretekstem poszukiwania jakichś zaginionych dokumentów niemieckich. Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że po podpisaniu paktu czterech Niemcy wchodzą na bardzo śliską ścieżkę. Wskazuje na to ich postępowanie z Austrią, a obecnie zamach na granice szwajcarskie. Polityka niemiecka stara się widocznie o wywołanie nieporozumień między państwami, które podpisały pakt czterech, pozatem widoczna jest intencja przeszkadzania normalnym pracom Ligi Narodów, jak również chęć przeszkodzenia ratyfikacji niegodnego im Paktu Czterech.

IMPREZA KINEMATOGRAFICZNA — A. MATTOS AZEREDO
 We czwartek dn. 17-go sierpnia
W Teatrze Palacio i Avenida
 Maurice Chevalier i Jeanette Mac Donald w filmie.
Ama-me esta noite
Teatr Palacio
 W piątek
Balida Curitybana
 Wielkie przedstawienie zorganizowane przez pp. Correia Junior i Barros Cassal.
 W niedzielę:
Avenida i Palacio
 Godz. 8 Godz. 7
Heroes do Mar

STARY DOM
 na rozbiórke do sprzedania. Dom drewniany, materiał w dobrym stanie może służyć do robót budowlanych. Tania. Wiadomość w redakcji „Gazety Polskiej w Brazylii“ 35-36

Z żałobnej karty.

Konstanty Strzemieczny zmarł w dn. 9 b. m. przeżywszy lat 74. Pozostała w smutku rodzina składa tą drogą wszystkim, którzy wzięli udział w wyprowadzeniu zwłok na cmentarz miejscowy w Kurytybie serdeczne
Bóg Zapłać.

Jedwabne płaszcze damskie otrzymał „Club de Mercadorias“ i sprzedaje na spłaty po 5\$000 na tydzień z prawem do losowania.
ul. 15 de Novembro 282

Zwycięstwo Junaka.

W dniu 11-go sierpnia b. r. wieczorem w sali Towarzystwa „Handwerker“ zostały rozegrane dwa mecze w koszykówkę o mistrzostwo Parany między drużynami Junaka i Handwerker. Obydwa mecze zakończyły się zwycięstwem Junaka.
 1-sza drużyna wygrała 29 na 10.
 2 ga drużyna wygrała 23 na 17.
 1-sza drużyna grała w składzie: Dobrzański, Piekarz Kossobudzki Żabński, Majchrowicz i Mizerkowski.
 2 ga drużyna: Snał Wł. Wysocki, Sm k, Br. Wiśnik Gajdas i H. sel.

Wszystcy Junacy grali dobrze. W dniu 13-go sierpnia b. r. z okazji inauguracji Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego im. Ignacego Paderewskiego w Kurytybie, odbyły się na terenie tegoż Towarzystwa z wody sportowe, w których wzięli udział Junacy z Oddziału Nr. 7 — Kurytyba, Nr. 2 — Agua Verde, Nr. 4 — Abranches, Nr. 5 — Affonso Penna i Nr. 9 — Muricy.

1-szy mecz siatkówki rozegrali Junacy z Abranches i Muricy, który zakończył się zwycięstwem Junaków z Abranches, z wynikiem 2 na 1.

Junacy z Abranches otrzymali pętkę żelazną. Następnie został rozegrany turniej siatkówki o puchar, w którym wzięli udział drużyny Junaka Nr. 1, Nr. 2 i Nr. 5. Turniej zakończył się zwycięstwem Junaka Nr. 5.

Mecz w koszykówkę rozegrali Junacy z oddziału Nr. 2 i 5, który zakończył się zwycięstwem Junaka Nr. 2 z wynikiem 24 na 19 zdobywając puchar.

Następnie odbył się konkurs skoków.

SKOK WDAL: 1-sze miejsce Wilk z Junaka Nr. 2 5-60 m.
 2-gie miejsce Opszyński z Junaka Nr. 5
SKOK WZWĄŻ: 1-sze m-sce Wilk z Junaka Nr. 2-1.50 m.
 2-gie m-sce Magnucki z Junaka Nr. 5.
SKOK O TĄ CZCZ: 1-sze m-sce Wilk z Junaka Nr. 2 -1.70 m.
 2-gie m-sce Duszczyk z Junaka Nr. 1.

Po zawodach została odegrana sztuczka teatralna „Zyd w beczce“.

CUKIERNIA POLSKA „GLORIA“
 Braci Oldakowskich
 Avenida Joao Pessoa, 79 — Kurytyba
 Doborowe ciasteczka, przekąski, kawa, czekolada, mleko, herbatka, przeróżne napoje krajowe i zagraniczne i t. d.
W każdy wieczór KONCERT !!!

Sprzedaje się teren
 22 metr. x 33 metr. w miejscowości „Flavio Macedo“
 Porozumieć się można ul. Ignacio Lustoza Nr. 1127

WARUN
 R
 W Brazylii
 W Argentynie
 W Ameryce P
 Sprzedaż w
 Prenumer
 Kie
 Nr. 37
 „KL
 Wśród wie
 dzin dawniej tu
 skiej, o zuboż
 sie im korzyści.
 Spotyka się
 żadnej styczności
 najdroższe dzie
 Nie będziemy w
 suje wśród „Bra
 tarzem zapomni
 w kolonji przyp
 Przykrem
 to być prawdą.
 Z doświadc
 niez ogromny ze
 kolonji, i dlatego
 Polski nie wyga
 „Klarkówna jest
 Panna Eliz
 angielskiej na U
 dowała język p
 język angielski
 Damazego“, a c
 przykład z dzie
 We wrześni
 kowskiej na stu
 studjach panna
 Krakowie przez
 „Czas“ w artyku
 sam odczyt przy
 sięczny pobyt c
 do portu. Wcho
 nięte dziewczęta
 fanem Mierzwa
 Po załatwie
 i panną Clark
 wie po uszy“, -
 kartofilami“.
 Jakże ma
 Narazie, c
 być najwyższy
 znajomości o li
 ambicją jest, zo
 rykańskich univ
 Jak się Pol
 Panna Cl
 College i o Pol
 nie było, a tera
 piła na Uniwers
 pochodzenia i
 tury polskiej w
 pedjum Fundacj
 mieć dobre pod
 i tam przez rok
 kilkuset słów, a
 kowie przez kil
 chiwała się w d
 Po roku sto
 rodowita Polka.
 Mamy dow
 siłę przyciągają
 dzenia, że język
 o ile się ktoś s
 Co powie
 od dzieciństwa
 mawiać słyszany
 Komentarz
Konc
 O koncertach
 Domaniwskiej,
 stki polskiej pi
 oceniając jej ko
 nia propagand
 obczyźnie.
 Stwierdziłism
 występów dla w
 nia stanowiska,
 gruncie parański
 tak iż obecnie
 omówienia wr
 p. Korytko-Dro
 com muzyki.
 Z przyjemno
 wać, że p. D
 swym zjednała
 masy publicznej
 jeszcze o praw
 prawdziwej sz
 tutaj Polaków,
 I słusznie, go
 Domaniwskiej
 poznała śpiewa

Casa Esporte RUA 15 de Novembro, Nr. 393.
 Jedyny sklep w Kurytybie posiadający wyłącznie artykuły i przybory sportowe. Wybór kostiumów kąpielowych. — Buty do gry w piłkę nożną. Rakiety tenisowe, piłki, siatki i t. p. Przyrządy gimnastyczne, „punching ball“, własny wyrób butów footballowych. Przyrządy do nauki wioślowania. Odwiedźcie naszą firmę i przekonajcie się o naszych cenach. (312-31-43)

«Casa Ingleza»
 ULICA 15 DE NOVIEMBRO, 245
UWAGA! UWAGA!
 Nie traćcie sposobności!
Ostateczna Likwidacja
 Znanego magazynu artykułów wełnianych i jedwabi
„Casa Ingleza“
WSZYSTKO ZA BEZCEN !!!
 343 34 39

Czy wiecie, że każdy Klient sklepu „ADELICIOSA“ otrzymuje POD KONIEC ROKU NA BOZE NARODZENIE PODARUNKI? ULICA QUINZE DE NOVEMBRO NR. 72 - TELEFON 71